Dış içmal

Bir kitabın çıkardığı mesele

Lehistan, Çekoslovakya ve Romanya, Fransanın büyük harbdan sonra teşkil ettiği ittifak şebekesinin en esaslı üç unsuru idi. Lehistan Fransaya 1921 senesinde imzalanan bir ittifak muahedesiyle bağlanmıştı. Romanya ile Fransa arasında bir ittifak muahedesi vardır. Romanya, Çekoslovakya ve Yugoslavya, aralarında küçük antantı teşkil etmişler. Bu da Parise bağlanmıştı. Bunlardan başka Fransanın yardımı ile Romanya Lehistanla bir ittifak akdetmişti. Fransanın müttefikleri sarmaşdolaş birbiriyle ve hepsi de ayrı ayrı Fransaya bağlı oldukları bu zamanda Lehistan, Çekoslovakya ve Romanya arasındaki münasebetler çok samimî idi.

Fakat iki ehemiyetli âmil bu vaziyeti değiştirdi: Orta Avrupada bir Hitler Almanyası belirdi. Bundan sonra da Fransa ile Rusya, aralarında bir misak imzaladılar. Bunun üzerine Fransanın harbdan sonra yaptığı ittifak şebekesi yeni bir istihaleye girdi. Lehistan Hitler Almanyasiyle anlaştı. Çekoslovakya da Rusyaya meyletti. Fransanın üç müttefiki arasındaki bağlar da gevşedi. Gerçi Çekoslovakya - Romanya münasebetleri, Küçük antant bağları dolayısiyle sağlam görünüyor. Fakat senelerdenberi Lehistan ile Çekoslovakya arasındaki münasebetler gittikçe gerginleşmektedir.

Romanya - Lehistan münasebetleri hiçbir zaman gerginleşmemiş ise de hafif bir soğukluk devresi geçirdik - ten sonra son zamanlarda hayli düzeldi. Geçenlerde Romanya Erkânı Harbiye Reisi Varşovayı ziyaret etti ve eski ittifak tazelendi. Romanyanın, Lehistan ile Çekoslovakya arasındaki münasebetleri düzeltmek için aracılık yapmakta olduğu da söyleniyor - du. Fakat bundan telâşa düşen alman diplomasisi, anlaşılıyor ki, şimdi Romanya ile Çekoslovakya arasındaki münasebetleri bozmaya çalışıyor. Bükreşteki Çekoslovak sefiri fon Selba da alman diplomasisinin bu vazifesini kolaylaştıracak bir gaf yapmıştır. Dört senedenberi Bükreşte sefir bulunan bu zat, "cihan siyasetinde Sovyet Rusya ve küçük antant,, adiyle bir eser yazmış. Çekoslovakya dış bakanı Krofta'nın da bir başlangıç yazdığı bu esere Selba, 1914 senesinde Lord Gurzon tarafından Çekoslovakyaya Sovyet Rusyanın komşuluğunu temin edecek bir hudud çizilmesi hakkında yapılan bir teklifi hatırlattıktan sonra demiştir ki-

"Eğer o zaman böyle bir hudud çizilmiş olsaydı, şimdi Sovyet Rusya Çekoslovakyaya daha kolay yardımda bulunabilirdi.,,

Bu yazıyı alman, macar ve sonra da İtalya matbuatı ele almışlar ve son günlerde bu mevzu üzerinde hayli neşriyat yapmışlardır. Bu neşriyat nihayet Lehistan ve Romanyada da akisler uyandırmıştır. Bazı romen ve leh gazeteleri, sefir Selba tarafından bahis mevzuu edilen erazinin bugün Romanya ve Lehistanın ellerinde bulunduğuna işaret ederek, bunun aralarındaki dostluk bağları ile telif kabul etmediğini yazmaktadırlar.

Kitabdaki bazı pasajların münasebetsiz olduğunu çekoslovak dış bakanı Krofta da takdir etmiş olacaktır ki, bu eser için yazdığı başlangıcı kitabı okumazdan evel hazırladığını söylemiştir. Normal zamanlarda belki de dikkati bile çekmiyecek olan bir yazı, Orta Avrupa vaziyetinin nazik olması dolayısiyle ehemiyetli siyasî hâdise şeklini almıştır. Çekoslovakya - Lehistan münasebetleri zaten iyi değildi. Fakat küçük antantın en ehemiyetli iki unsuru olan Romanya - Çekoslovakya arasındaki münasebetlerin gerginleşmesinden korkulmaktadır. Maamafih harb sonrası devrinin en eski siyasî kombinezonu olan küçük antantın bu sarsıntıyı geçireceği umulmaktadır. - *A. Ş. Esmer*

İspanyol âsilerinin bir Sovyet gemisini tuttukları bildiriliyor

Portekizin kontrol plânını Kabul etmeyişi karışmazlık Komitesini çıkmaza soktu

Londra, 13 (A.A.) — Madridden bildiriliyor: Hükümet kuvvetleri Arajuej bölgesinde ileri hareketlerine devam etmişler ve yedi âsi tayyare düşürmüşlerdir Valansiya yolundaki vaziyette bir değişiklik yoktur. Hükümetin nakliye kolları dolaşık yollardan gidip gelmektedirler. Milislerin bütün gayretlerine rağmen üç âsi tankiyle piyade kıtaları Jaramo ile Son Martin dö Vegaya girmeğe muvaffak olmuştur.

Asilerinde Avila mahreçli bir telgraflarında kaydettikleri gibi, dünkü çarpışmalarda hükümetçiler çok büyük bir mukavemet göstermişlerdir. Asiler bu çarpışmalarda hükümetçilerin bir çok zayiat verdiklerini beş tank, müteaddit top ve mitralyöz kaybettiklerini ve kendi kıtalarının Jaramo bölgesinde yeni mevziler elde ettiklerini bildirmektedirler. Şimdi üç fırkadan ibaret olan bu noktalar, yemföyğab baret olar. bu kıtalar , yeni mevzileri tahkimle meşguldürler Asi tay yareler Madrid üzerinde uçmuşlar fakat şehri bombardıman etmemişlerdir. Madrid ve Bilbao'daki cephelerde bugün çarpışma olmamıştır.

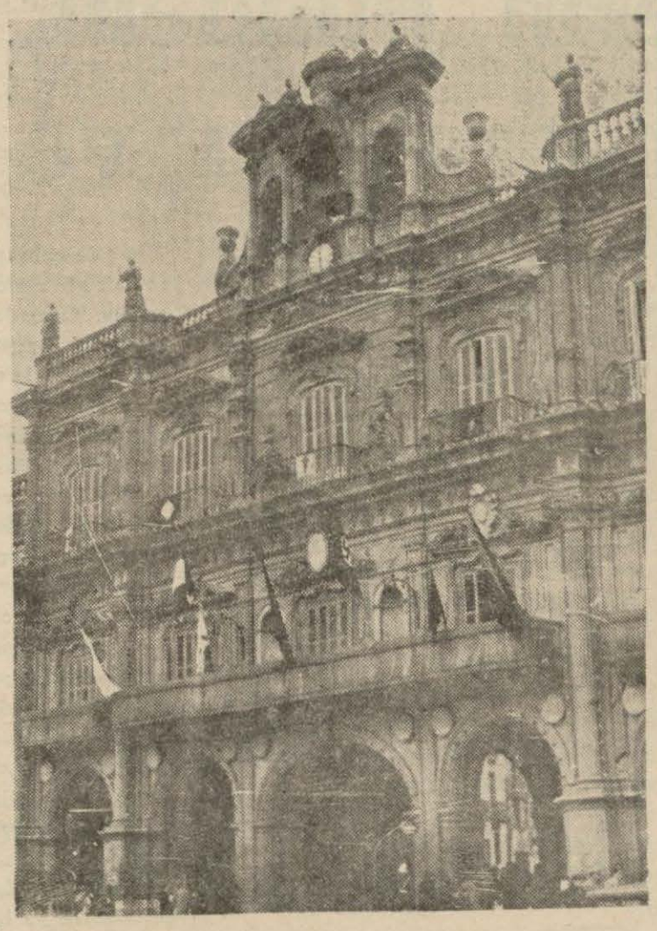

Âsilerin alman, italyan ve fran - kist bayraklarile süslenmiş olan Salamanka'da - ki umumî karargâhları..

Malaga bölgesinde

Âsiler Malaga bölgesinde Almeria istikametinde ilerlemeğe devam ettiklerini ve bu şehrin yakında düşeceğini bildirmektedirler. Malagadan akın eden kaçaklar yüzünden Almeria'nın elli bin olan nüfusu iki yüz bine çıkmıştır. Sevil radyosunun bildirdiğine göre, Malagaya yiyecek yüklü bir çok vapurlar gelmiştir. Bu şehrideki başlıca marksist şefler tevkif olunmuştur. Âsi tayyareler dün, Almeria'nın 60 kilometre garbindeki Adra limanını bombardıman etmişlerdir.

İzvesia'nın bir yazısı

Moskovadan bildiriliyor: Malaga'nın zabtından bahseden İzvestiya gazetesi, bu şehrin düşmesinin, yabancı müdahaleci ellerin eseri olduğunu; ispanyol cumhuriyetinin düşmanlarının yalnız generaller veyahud âsiler değil, faşist devletler olduğunun bu bölgedeki harekâtla da anlaşıldığını söylemekte, bu devletlerin ispanyol sergüzeştine Avrupa harbını tacil için atıldıklarını, İspanyada faşist zaferinin Avrupa sulhu için bir darbe olacağını kaydetmektedir.

Âsiler bir Sovyet gemisini zabtettiler.

Salamanka'dan bildirildiğine göre âsi gemiler Katalonya açıklarında Provskaj adlı sovyet vapurunu zabtetmişlerdir. İçinde hükümetçilere aid silâh ve malzeme olduğu söylenen bu vapur, franksist limanlardan birine gönderilecektir .

Karışmazlık komitesinde

Portekiz hükümeti, limanlarının kontrol edilmesini kabul etmemiş ve bu hareektiyle karışmazlık komitesini çok güç bir vaziyete sokmuştur.

Portekiz bu red cevabını telefonla vermiştir. Diğer taraftan, komitenin son toplantısında alman ve italyan büyük elçileri bulunmıyarak yerlerine maslahatgüzarları göndermişlerdir. Bu iki hal, komitede fena bir tesir bırakmıştır.

İngiliz delegeleri yeni uzlaşma imkânları araştırmak fikrindedirler. Lord Plimut dün akşam Portekiz delegesi B. Monteiro ile uzun bir konuşma yapmıştır.

Muhtelif tefsirler

Komitenin girdiği bu çıkmaz muhtelif şekillerde tefsir edilmekte ve bu bir italyan gemisinin Malaga'ya italyan kıtaları çıkardığı hakkındaki haberle karşılaştırılmaktadır. İngiliz delegeleri, Portekizle diplomatik yollarla konuşmalar yapmayı da düşünmektedirler. Konuşmaların pazartesiye kadar devam edeceği ve o gün neticenin alâkalı devletlere bildirileceği söylenmektedir. Almanya ve İtalyanın kontrol işinde obstrüksiyon yapacakları ve küçük devletlerin de, içlerinden birinin tazyika maruz kalmaması için bunlara iltihak edecekleri tahmin olunmaktadır.

Şimdi komitenin mevcudiyeti mevzuubahs olduğu ehemiyetle kaydedilmektedir.

Son vaziyet

Londra, 13 (A.A.) "İvning Standard" gazetesinin aldığı bir habere göre, Franko ordusunun öncüleri Almeria yakınlarına gelmişlerdir. Hükümetçiler alelacele siperler kazmaya çalışıyorlar.

Valensiyada da bir isyan çıkmıştır. Beynelmilel kuvvetlere mensub 200 kişi tekrar memleketlerine dönmek talebinde bulunmuşlardır.

Royter'in Madrid muhabiri akşam üzeri yaptığı bir telefonda, sabahleyin Madrid - Valensiya yolunu Argandaya kadar gezdiğini ve bu yolun frankocuların ateşi altında bulunmakla beraber henüz kesilmemiş olduğunu bildirmiştir.

Avila, 13 (A.A.) — Havas: Dün frankocular, 12 inci enternasyonal müfrezenin nevmid mukavemetine rağmen Jarama ilerisindeki bütün hedeflerini elde etmişlerdir .

İngilterenin Silâhlanması

Aumanyada büyük bir heyecan uyandırdı

Berlin, 13 (A.A.) — Millî Müdafaa için beş senede sarfedilmek üzere 400 milyon ingiliz lirasını bulan bir istikraz akdedildiği hakkında evelki gün B. Nevil Çemberleyn tarafından Avam Kamarasında yapılan beyanat, burada büyük bir heyecan uyandırmıştır. Alman gazeteleri, bu havadisi ilk sayfalarında neşrederek, bu silâhlanma politikası dolayısiyle hayret göstermektedirler. Bu gazeteler, sonuna eren Vaşington deniz muahedesi dolayısiyle ingiliz politikasının sulhun korunmasına aid yeni mesuliyetler karşısında kalmış olduğunu iddia etmektedirler.

Doyçe Algemayne Saytung, İngilterenin yapmakta olduğu tahkimat işlerini saymakta ve- "İngiltere bu suretle silâhlanmakla ne gibi bir politika takib etmek fikrindedir?" sualini sormaktadır.

Mühim askerî ıslahat yapılacak

Londra, 13 (A.A.) — Salâhiyetli mahfillerde söylendiğine göre, maliye bakanının millî müdafaa için 400 milyon ingiliz lirasını bulan yeni tahsisat alındığı hakkındaki beyanatını, mühim askerî ıslahat takib edecektir.

Şimdi tatbik edilmekte olan program, filoların artırılmasını deniz tezgâhlariyle tayyare meydanları inşasını ve saireyi göz önünde tutmakta olduğundan yeni konulan tahsisatın bu programın ihtiyaçlarını fazlasiyle tecavüz etmekte olduğu söylenmektedir.

Ordunun mevcudu arttırılacak

Yakında ilân edilecek olan yeni projelerin bilhassa gündelikleri artırmak sureiyle muntazam orduya asker alma usullerinin ıslahını ve memleketi hava tehlikesine karşı müdafaa etmekle muvazzaf bulunan kara ordusuna talim ve tatbikatta kolaylıklar teminini göz önün de tutmakta olduğu rivayet edilmektedir. Birçok alayların makineleştirilmesi de mevzuubahistir.

İngilterede silâhlanma faaliyetinin bilhassa yeni tayyareler inşasına matuf olduğu, çünkü bu unsurların memleketin müdafaasında mühim bir rol oynadığı hatırlatılmaktadır. Harb vukuunda ana vatana asker ihracı programı şimdilik terkedilmiştir .

Balkan antantı konseyi

(*Başı 1. inci sayfada*)

"— Atinaya Balkan antantı konseyinin toplantısına iştirak etmek üzere gidiyorum. Bu toplantıda, Balkan antantının mevcud teşekküller içinde en sağlam teşekkül olduğu müşahede ve tesbit edilecektir."

Aynı trenle türk matbuatı erkânından mürekkeb bir heyet de Atinaya gitmiştir.

Konsey azâları hududda karşılanıyor

Atina, 13 (A.A.) — Balkan antantı konseyi azası pazartesi günü Atinada bulunacaklardır. Belgrad'dan itibaren beraber seyahat etmekte olan Yugoslavya ve Romanya Hariciye nazırları Selânik'te Türkiye Hariciye Nazırı Rüştü Aras'a mülâki olacaklar ve bunlar hep bir arada Atinaya varacaklardır.

Balkan antantı hariciye nazırlarını karşılamak üzere yunan hükümet mümessilleri hududlara hareket etmişlerdir. Türkiye elçisi Ruşen Eşref de doktor Aras'ı selâmlamak üzere hududa gitmiştir.

Balkan antantı konseyi ile aynı zamanda Atinada Balkan antantı matbuat konferansı da toplanmaktadır. Matbuat murahhaslarını karşılamak üzere de matbuat müsteşarlığı mümessilleri hududlara gitmişlerdir.

Gazeteciler konferansı pazartesi günü öğleyin Atina akademisinde, Başvekil Metaksas ile diğer Balkan antantı memleketleri hariciye nazırları da hazır olduğu halde açılacaktır.

İtalyan veliahtinin bir oğlu oldu

Roma, 13 (A.A.) — Dün saat 14.05 de doğan veliahda Victor - Emmanuel ismi verilmiştir. Kendisi Napoli prensi ünvanını alacaktır.

Bu münasebetle bütün İtalya'da şenlikler yapılacaktır. Napoli'de sarayın önünde halk büyük bir kütle halinde toplanarak Piemont prensiyle kıraliçe Helenea'yı alkışlamıştır. Kıraliçe ile prens balkona çıkarak halkı selâmlamağa mecbur olmuşlardır.

Basın içmali

Suçlara karşı cemiyeti korumak

TAN'DA Ahmet Emin Yalman, İstanbulda kırk sabıkası olan bir suçlunun yeniden canavarca bir cinayet işlemiş olması dolayısiyle ortaya adlî bir mesele çıkmış olduğunu ileri sürerek, bu hâdisenin bir ibret dersi teşkil etmesi için üezrinde durulması gerekli olduğunu söylüyor ve türk adliyesinin bu meseleyi esaslı surette ele alacağını ümid ettirecek üç sebeb görüyor:

"1 - Esas teşkilât kanunumuzdaki son tadiller, devletçi ve cemiyetçi prensipleri varlığımızın temel taşı yapmıştır. Bu prensiplerin hükmü yalnız iktısadî sahada kalmaz. Ceza usullerimizde ferdî hak ve adâlet ölçülerinden kurtulmalı, ancak cemiyetin korunmasını hedef bilen müessir ve rasyonel bir sistem haline gelmelidir.

2 - Adliye Bakanlığı, İmralı adasında bir suçlu sanatoryomu, diğer iki hapishanemizde tam birer imalât müessesesi vücuda getirmek ve bir kısım mahkûmlar hakkında (duvarsız hapishane) de çalışma usulünü kabul etmekle bütün medenî âlemin dikkatini celbeden adımlar atmıştır. Bu adımlar elbette mevzii ve tesadüfi kalmamalıdır. Son hadde kadar genişletilerek mükemmel bir sistem halini alması beklenebilir.

3 — Adliyemiz suç sebeblerini ayırarak bunlara karşı mücadele açmak prensipini zaten kabul etmiştir. Bütün maksad hastalığın baş göstermesini beklemeyerek iptidadan önüne geçmektir.,,

Muharrir suçlardaki sebebleri tahlil ederek, fena şartlar içinde suça sürüklenen insanlarla, tesadüfen suç işliyenler haricinde ,irsen fena ruhlu kimselerin de bulunduğunu ve bunların cemiyete zarar veremiyecek hale konulmaları, kısırlaştırılmaları icab ettiğini anlatarak, tıpla elele veren bir adliye sistemi özlüyor.

•

ZİRAÎ KALKINMAMIZ

CUMHURİYET'deki başyazısında, ziraî kalkınma mevzuunu ele alan Yunus Nadi, yurdun yükselmesi için nüfusumuzun yüzde yetmişini teşkil eden köylünün kalkındırılması gerekliğini vaktinde takdir etmiş olan başbakanımızın ziraat enstitülerini kurmakla, bu kalkınma için kuvvetli bir temel inşa etmiş olduğunu, şimdi daha geniş ölçüde tedbirlere girişmek için imkânların hazırlanmış olduğunu söylüyor, bununla beraber, ziraî kalkınma işinin birkaç yılın çerçevesi içinde halledilemiyecek kadar kompleks olduğunu da hatırlatarak diyor ki: "Atılan ve atılacak adımların muvaffakiyetle ilerlemesi için meselenin bütün etrafiyle pek iyi tetkik olunarak meydana çıkacak muhtelif safhaların kendi mahiyetlerine göre halline çalışılacağını da şüphesiz addederiz. Filhakika ziraî mesele yalnız bir iki tedbirle hallolunamıyacak kadar ehemiyetli ve zor meselelerden biridir. Eğer plânlı müteмadi ve musir bir çalışma Türkiyenin ziraî kalkınma işini ona her yıl bir iki adım attırarak, bir nesil imtidadında halledebilirse kendimizi bahtiyar saymaklığımız lâzımdır. Bu neticeye varabilmek için ancak devce tâbir edebileceğimiz büyük gayret hamlelerine ihtiyaç vardır."

•

PUŞKİN ve ESERLERİ

SON POSTA'da Nurullah Ataç, Puşkin dolayısiyle muharrirlerimizin birçok yazılar yazmış olmalarını mevzuu bahs ederek türkçeye bir tek kitabı tercüme edilmemiş bir muharrirden böyle bahsedilmesinin faydalı olmadığını, eserlerini tanıtmak daha hayırlı bir iş olacağını ileri sürüyor. Biz, Nurullah Ataç'ın yanıldığı kanaatindeyiz. Evvelâ Puşkin'in en büyük eseri olan "Yüzbaşının Kızı" Ulusta tefrika edildikten sonra dün ve yarın küllîyatında intişar etmiştir.

Şimdi gazetemizde tefrika edilen "Maça Kızı" da İstanbulda kitab halinde çıkmıştır. Sonra, bu ihtifal dolayısiyle gazetelerimizde Puşkinin birçok hikâye ve şiirleri intişar etmiştir.

İngilterede çıkan gazetelerin gündelik masrafları ve varidatı

Prager Prese'den

İngiliz gazeteciliği, cihan harbından sonra, *Tayms* gibi en muhafazakâr gazetelerin bile kendilerini kurtaramadıkları esaslı değişiklikler geçirdi. Bu zahirî değişiklikler, gazetelerdeki yazıların geniş ölçüde değiştirilmiş olmasiyle ifadesini buldu.

Londrada çıkan "Ekonomist,, adındaki gazete, bu mesele etrafında neşrettiği bir seri makalede, bir gazetenin, kamoya dört türlü hizmet görmesi lâzım geldiği neticesine varmaktadır:

1 — Havadis,
2 — Fikir ve mütalealar
3 — Havadisleri izah
4 — İngiliz gazetecilerinin "argo,, su ile neşriyat "features,, , yani okuyan halkı meşgul edecek havayı yapmak

Cihan harbından evel, en ileri plânda, 'havadis ve fikir,, bulunuyordu. Fakat harb bittikten sonraki on yıl içinde "features,, hâkim vaziyete geçti. Şimdi ise, mesele ve hâdiselerin izahı, büyük bir rol oynamaktadır. Bundan dolayı milyonlarca basan popüler gazetelerin her biri, verilen haberi, *"neden,,* ve *"nasıl,,* diye tahlil ve izah eden eksperlerden mürekkep heyetler kullanmaktadır. Buna, bu tarzda tahsis edilmiş olan sayfaları çoğaltmakla imkân hasıl olmuştur ki, ekonomistin fikrince, bu sayfaların adedi, birbiri üzerine günde üç ilâ dördü bulmaktadır.

Dünya harbından sonra birçok gazeteler birleşmek derdine tutulmuşlardır. 1930 danberi, *"Daily News,,* ile *"Daily Chronicle,,* in *"News Chronicle,,* adı altında birleşmesinden başka hiçbir temerküz hâdisesi olmamıştır.

Fakat, Ekonomist, temerküzün mevcud olduğunu başka bakımdan tespit etmektedir. O da, Londrada çıkan popüler büyük gazetelerin tirajları yükselmekte, vilâyet gazetelerinin ise düşmekte olması hakikatidir. Sabahları çıkan on tane millî gazetenin okuyucuları yüzde 7,5 çoğalmış, otuz tane vilâyet gazetesi de yüzde 5,5 nisbetinde okuyucusunu kaybetmiştir. Bu hâdisede de, ingilizlerin bir nevi adam avlamak manasına gelen *"Canvassing,,* adını verdikleri rekabet ve reklam da ehemiyetli bir rol oynamaktadır. Vaktiyle, bu pek pahalıya mal olan tarzdan vazgeçilmesi için, popüler büyük gazeteler arasında bir agreement yapılmıştır; fakat "Daily Herald, bunu bozdu.

Akşam gazetelerinin de okuyucusu azalmıştır. "Ekonomist,, bunun da sebebini, bu gibi gazetelerin *"canvassing,,* yapmadıklarında aramaktadır. Fakat diğer taraftan, daha başka çarelere de baş vuruluyor; meselâ "Daily Telegraph,, , gazetenin fiatını 2 peniden 1 peniye indirmek suretile tirajını beş misline çıkarmıştır.

İngiltereye mahsus bir usul olan pazar gazetelerinin de tirajları düşmüştür; ancak halâ hatırı sayılır bir ölçüyü muhafaza etmektedirler ki, bu nevi gazetelerden üçünün tirajı ceman 7 milyondur.

"Daily Herald,, , malî muvazenesine imkân veren bir tiraja varıncaya kadar, 2 milyon ingiliz lirası harcamış olduğuna göre, kalkınıp tutununcaya kadar ne nisbette fedakârlıkta bulunmak icab ettiği tasavvur edilebilir.

Büyük gazete tröstlerinde, ağacından tutunuz da rotatif makinesine varıncaya kadar hepsini kendileri yapabilecek bir surette tröstleşmeye doğru bir meyil vardı. Fakat, Tröstlerin tröstü sayılan, *Rothermere* tröstü, bütün bu bağları çözerek, kâğıdlık ağaç yedeği olmak üzere, yalnız yeni *Fundlanddaki* ormanları muhafaza etmiştir; hattâ *Bowaters* firmasiyle de alâkasını kesmiştir.

İkinci büyük bir tröst sayılan *Berry* grupu da *Edward Lloyd*-dan ayrılmıştır. Ancak, buna rağmen, bu konsorsiumlar halâ birer muazzam teşekkül halini muhafaza etmektedirler:

"Daily Express,, , "Sunday Express,, ve "Evening Standard" gazeteleri Beaverbrookun elindedir.

Ekonomist, gazete endüstrisinin malî işlerini tetkik ederken, bir gazete müessesesinin, çok harcayıp az kazanç temin etmesi gibi bir tezadı tebarüz ettirmektedir. Bu cihet, bilhassa *"Morning Post,,* ve *"Observer,,* gibi bir ücret mukabilinde basılan gazetelerde göze çok çarpmaktadır. Bu gibi gazetelerin yatırılmış sermayelerini yalnız birkaç büro teşkil ediyor ki, tıpkı bazı hususî ilâçlar gibi, masraflarının yüzde 90 ını reklâm masrafları teşkil etmektedir.

Londranın bir basın organizasyonu olan *Pep* basın işlerini tetkik eden bir kitab neşretmiştir. Bu eserde, iki milyon abonesi olan popüler bir gazetenin bilânoçsu şu şekilde gösteriliyor:

Varidat	İngiliz lirası
Gazetenin satışı	1,600,000
İlân	1,800,000
	3,400,000
Masraf	İngiliz lirası
Kâğıd ve mürekkep	1,100,000
Tertib ve tabı	500,000
Yazı işleri	350,000
Tevzi	350,000
Reklâm	300,000
Okuyucuların sigortası	100,000
Amorti	200,000
Muhtelif	100,000
Tekmil masraf	3,000,000
Kazanç	400,000

Bu rakamların tahliline istinaden, *Ekonomist,* okuyucunun bir peni vererek satın aldığı bir gazetenin maliyeti 1,70 peni olduğunu hesap etmektedir; bu itibarla 0,70 maliyet ile birlikte müessesenin kazancı, ilân parasiyle temin edilmektedir.

Birçok okuyucular, aldıkları gazetenin yalnız bir kısım istihsal masrafını ödediklerini, ilân sahiplerinin kendilerine âdeta bir hediye verdiklerini bilmezler.

de çalışanların aldıkları ücretlere dair gösterilen rakamlar, çok enteresandır. Hususile teknik iş çok para kazanan fakat aynı zamanda da en iyi organize edilmiş olan ingiliz işçisidir.

İyi bir mürettip haftada asgarî 160 şiling alıyor. İşe yeni başlamış bir muhbir veya muharrir muavini haftada 9 ingiliz lirası ve 9 şiling almaktadır; gündüz işi haftada 44 saat gece işi 38,5 saattir. Asgarî mezuniyet yılda üç haftadır.

azetenin asıl masrafı, çok paraya mal olan reklâm masrafı kadar büyük değildir; fakat muayyen ve yüksek bir tirajı bulduktan sonra, bir gazete için fevkalâde kazançlar temin etmek imkânı da vardır. Bundan dolayıdır ki, tirajı yükseltmek için çok acaip şekiller alan bir rekabet meydana gelmiştir.

Bu rekabet işi, evvelâ, aboneleri sigortalamak ile başlamış ve 1933 de bir gazete, abonelerine Dickensin bütün eserlerini hediye ettiği zaman, en yüksek mertebesin varmıştır. Dört ilâ sekiz hafta sabredebilen abonelere dolmakalemler ilah.. gibi hediyeler verilmiştir.

Romanyanın Dış siyasası

(Başı 1. inci sayfada)

eyledikten sonra Avrupa'da sulhun en iyi zâmanlarından birini teşkil eden fransız-ingiliz elbirliğinden dolayı bilhassa memnuniyetini izhar etmiş ve sözlerine şöyle devam eylemiştir:

"— 170 milyon nüfusu olan ve muahedenin tadilini istemeyen ve sulha bağlılığını isbat etmiş olan sovyet birliğini incitmekten çekinmelidir."

B. Antonesko, beyanatında, iki muhalif mabusla bazı gazetelerin son zamanda "dünya politikasında Sovyetler birliği ve küçük antant" ünvanlı bir kitab neşredek Romanya - sovyet münasebetleri meselesinde imtiyazlı romen burjuvavazisinin hatti hareketini tenkid eden Çekoslovakya'nın Bükreş elçisi Jan Seba'ya karşı yaptıkları hücumlardan bahsetmiştir. Bu kitab, ayni zamanda muhalif mahfillerde küçük antantın sağlamlığına karşı tenkidleri davet etmiştir.

Ulus'un yeni Rotatif gazete baskı makinesinin nakli işi

ULUSun yeni rotatif gazete makinesiyle teferruatı Hamburgtan KJTARE vapuru ile yola çıkmıştır. Vapur şubatın son haftasında İstanbul limanında bulunacaktır. (63) ton ağırlığındaki makine ve teferruatının İstanbul limanından supalan alınarak Ankaraya nakli ve gümrüklenmesi münakasaya konulmuştur. Şartnamesinin müessesemizde görülmesi.

Hukuk ilmini yayma Kurumu konferansları

Ecnebilerin hukuku yeni telâkkiler

KONFERANSI VEREN
Nusret Metya

Hukuk İlmini yayma Kurumunun tertib ettiği seri konferansların on birincisi dün Ankara Halkevinde Hukuk Fakültesi Profesörlerinden B. Nusret Metya tarafından seçkin bir dinleyici huzurunda verilmiştir.. Mevzu : ecnebîlerin hukuku, ve yeni telakkiler idi.

Profesör, ecnebîlerin hukuku hakkında bir tarihçe yaparak: eski Yunanistan'da, Roma'da, Hindistan'da ve islâm memleektlerinde tatbik edilmiş olan usul ve kaideleri kısa bir çerçeve içinde hulâsa ettikten sonra; tabiyet mefhumunun tedricî bir şekilde ancak son asırda teessüs etmeğe ve bu esasa müstenid kanunlar yapılmağa başlanıldığını tebarüz ettirdi..

Büyük ihtilâl esnasında fransızlar biraz liberal davranmak istemişlerse de diğer memleketlerden mukabele görmedikleri için esaslı bir fark görülememiştir. Ancak on dokuzuncu asırda ve yirminci asrın başlangıçlarında ecnebilerin hukuku mevzuunda büyük terakkiler belirmeğe başlamıştır. Umumî harb içinde her türlü insanî hukuku inkâr eden bir hava esmiş hattâ bunun tesirleri harbsonrası doğan rejimlerde kendini göstermiştir. İktısadî buhranın; her milleti kendi bünyesi dahilinde fevkalâde tedbirler almağa sevketmesi tahdid ve tazyik sistemlerinin daha ziyade şiddetlenmesine sebeb olmuştur. Bu cepheden ecnebilerin hukuku meselesi daha mühim bir mahiyet iktisab etmiş bulunuyor. Konferans mevzuunu iki kısım üzerinde mütalea eden sayın profesör eski rejime göre ecnebilerin hukukunu kısaca anlattıktan sonra yeni telakkileri şu ana hatlar içinde izah ettiler.

Ecnebi kimdir. (Otuz milyon insana verilen bu sıfatın bir devletin ülkesinde bulunan fakat o devletin tâbiiyetinde iddiaya hâlen hakkı olmıyan kimse) şeklinde ifade edildiğini söyliyen profesör bir devlet ecnebilere hak tanıyıp tanımamakta muhtar mıdır mevzuuna girdiler ve ecnebilerin hukukiyle ekalliyetlerin hukuku arasında mukayese yaparken büyük harbtan sonra uluslararası münasebette ikinci kısmın aldığı geniş ehemiyeti izah ettiler.

B. Nusret, ecnebî hukukunun kaynaklarını; muahedeler, umumî kaideler, dahilî kanunlar umumî hukuk prensipleri olarak tesbit ile her birini ayrı ayrı tetkik etmişlerdir.

Ecnebilerin hakları ve vazifeleri bakımından yaptığı tahlilde sayın profesör; âmme hakları, siyasî haklar, hususî hukuk cephesinden mevzuu geniş izahtan sonra 1929 senesinde ecnebilerin hukuku üzerinde çalışmak üzere Pariste toplanmış olan konferansın mesaisini şu ana hatları içinde tahlil etmişlerdir:

1 — Gezmek, oturmak ve yerleşmek serbestisi
2 — Ticaret, sanat ve mesleklerin icrası
3 — Adlî ve medenî teminat
4 — Mülkiyet hakları
5 — Fevkalâde mükellefiyet
6 — Vergiler
7 — Ecnebî şirketlerin tâbi olacağı muamele.

Bu mevzular üzerinde katî bir karara varılmamış olmakla beraber yeni telakkileri tebarüz ettirmesi itibariyle konferansın haiz olduğu kıymeti izah eden profesör, ecnebilere ve hattâ ekalliyetlere aid haklarda, yazılı hükümlerden ziyade tatbik ve icra şekline bakmak icab ettiğini söylemişlerdir. Derin bir alâka ile dinlenen konferans sürekli alkışlar içinde sona ermiştir.

SPOR

Bugün maç yapılmıyacak

Ankaragücü - G. birliği karşılaşması geri kaldı

Ankara futbol ajanlığından:

Bugün evvelâ Ankara gücü sahası, sonra da Muhafız gücü ve Yeni stadyomun futbol sahaları tarafımdan ayrı ayrı tetkik edildi. Her üç sahamızın da son yağan yağmurlardan nizamî şekillerini kaybetmiş olduğu ve yarına kadar da havanın düzelip sahaların da nizamî bir şekle ifrağ edilmesi mümkün görülmediğinden bu hafta icrası mukarrer (Ankara gücü - Gençler birliği) maçının gelecek hafta pazar gününe - ayni mahzur olmadığı takdirde - tehir edildiğini bildiririm. Saygılarımla.

B. Musolini Trablusa gidecek

Roma, 13 (A.A.) — B. Musolini'nin Trablus'a sayahati, yıllık Trablus panayırının açılmasına rastlayacak ve bu esnada birinci ve ikinci italyan filoları da sahil boyunca 15 gün sürecek manevralar yapacaktır.

Tefrika. No: 67

İKİNCİ

ENGEL KİTABI

Yazan: *Rudyard Kipling*
Çeviren: *Nurettin ARTAM*

Movgli, hoplaya sıçraya uzaklaşmağa başladı. Büyük Ankus elindeydi. Arada bir durup büyük bir hayranlıkla ona bakıyordu. Böylece Baghira'nın en fazla dolaştığı yerlere geldi ve orada onu büyük bir avdan sonra su içer buldu.

Movgli, başından geçenleri başından sonuna kadar birer birer Baghiraya anlattı. Oğlan, anlatırken o da aralıkta Ankus'a bakıyordu. Nihayet, beyaz Kobranın söylediği son söze sıra gelince, Baghira bunu doğru bulur gibi mırıldandı. Bunun üzerine Movgli sordu:

— Bu beyaz külâhlının söylediği nedir?

— Ben Odeypor'da kralın kafeslerinde doğdum; onun için insanlar hakkında az çok şeyler bilirim. İnsanlar, yelnız bunun üzerindeki taş için bir gecede üç defa adam öldürebilirler.

— Fakat bu taş, bu nesneyi elde büsbütün ağırlaştırıyor. Benim küçük, parlak bıçağım bundan daha iyi. Sonra bak! bu kırmızı taş yemeğe de yaramıyor. O halde ne diye bunun yüzünden adam öldürüyorlar?

— Movgli, haydi git de uyu; sen de insanlar arasında yaşamışsındır ve....

— Hatırlıyorum, insanlar ava çıkmadıkları için keyflerinden ve tenbelliklerinden öldürürler. Tekrar uyan Baghira, bu diken uçlu nesne neye yarasın diye yapılmıştır?

Baghira, halâ uykudan kapanmakta olan gözlerini şöyle açtı:

— Bu, dedi, insanlar tarafından Hati'nin oğullarının başını dürtüp kan akıtmak için yapılmıştır. Bunun bir benzerini Odeypor'daki kafesimin önünde bir defa görmüştüm. Bu nesne, Hati gibilerden bir çoğunun kanını tatmıştır.

— Fakat fillerin başını niçin bununla dürtüyorlar?

— Onlara insan yasalarını öğretmek için. Ne dişleri, ne de tırnakları olmadığı için insanlar böyle şeyler, hattâ bundan daha kötü şeyler yaparlar.

Movgli, canı sıkılarak:

— Ne zaman insan sürüsü tarafından yapılmış bir şeye yaklaşacak olursam, daha çok kana rastlıyorum, dedi.

Ankusun ağırlığı da kendisini yormuştu:

— Eğer bunu bilseydim, oradan alıp da getirmezdim. İlk defa gördüğüm sopanın üzerinde Messua'nın kanı vardı; bunun üstünde de Hati'nin. Artık bunu kullanmıyacağım. Bak da gör!

Ankus, havada parlayarak elinden uçtu ve sivri ucu otuz yarda ötedeki ağaçların arasına saplandı.

Movgli, avuçlarını taze ve nemli toprak üzerine sürerek:

— Artık ellerim ölümden temizlendi, dedi, moruk, ölümün beni kovalıyacağını söylemişti. O hem yaşlı, hem beyaz, hem de aptal.

— İster beyaz, ister siyah, ister ölüm, ister hayat olsun, küçük kardeş, ben uyuyacağım. Bazı kimseler gibi bütün gece avlandıktan sonra bütün gün de havlayamam.

Baghira, iki mil uzakta bulunan bildiği bir avlanma inine doğru gitti. Movgli de kolayına gelen bir ağacı gözüne kestirerek ona tırmanıverdi ve orada birkaç sarmaşığı örerek çok zaman geçmeden topraktan elli adım yüksekte kendine bir hamak kurdu. Movglinin, her ne kadar,, güneş ışığından pervası yok idiyse de ,öteki dostlarının âdetlerine uymak için, bu işi pek seyrek yapardı.

Ağaçtaki mahlûkların yüksek sesle yaptıkları gürültü arasında uyandı; güneş ufukta idi ve kendisi o sırada fırlatıp attığı güzel çakıl taşlarını rüyada görüyordu.

— Şu attğım nesneye bir defa daha bakayım, dedi ve sarmaşıklardan birisine sarılarak yere indi. Fakat Baghira önündeydi, alaca karanlıkta onun aksırıklarını duymuş ve tanımıştı.

— Ucu dikenli nesne nerede? diye bağırdı Movgli.

— Onu bir adam alıp götürmüş; ayak izleri işte burada.

,Sonu v...

TÜRK KADINI

(*Başı 1. inci sayfada*)

Köyün kıyısında çeşme başında oynıyan çocuklar bizi karşıladılar. Muhtarın evine küçük bir çocuğun kılavuzluğu ile gittik. Muhtar, tahsildar ile köyün vergi işlerini bitirmiş evine yeni dönmüş: Avluda kaynayan pekmez kazanının başından muhtarın karısı güler yüz ile bizi karşıladı.

— İş üzerindeyiz, kusura bakmayın, diyordu. Evinin üst katına taş merdivenlerden çıktık. Geniş taraslarında buğdaylar serili. Evin misafir odasındaki toprak sedirlere, köşede yığılı olan minderlerden serdiler. Tavan, duvarlar ve yer beyaz toprak sıvalı idi. Bizi odasına kabul ederekn de Muhtarın karısı Eylerimizi yaz soşunları söyliyordu: — Evlerimizi yaz sonu henüz temizleyip döşeyemedik. Bağ bozumu işlerimiz pek çok. Kızım bağda, gelin de aşağıda üzüm eziyor. Bir kaç gün sonra gelseydiniz bizi ve evimizi temiz görürdünüz. Odada çocuklar ve küçük çocukları kucaklarında genç anneler etrafımızı almışlardı. Annelerin büyük derdi ve hevesi mektebti. - Çocuklarımızı okutmak istiyoruz, diyorlardı. Konuşkan ve şen bir anne de şunları tekrarladı: — Kocam askerliğini yeni bitirdi ve okumasını da öğrenerek geldi Şimdi çocuklarımı illâ okutacağım diyor.

— Ya sen? dedim; derhal cevab verdi: - Öğreteni bulunca şimdiden başlamağa hazırım.

Ekserisi sarışın ve gürbüz çocuklar. Okuma hevesi ile gözleri parlıyordu. Başka evleri gezmek için ayağa kaltık.

— Bizi kim götürecek dedim.

Muhtarın karısı kocasını göstererek:

— Onun şimdi işi yok, o gezdirsin. Kapidan çıkarken muhtar bize:

— Yemek ne isterseniz söyleyin, biz gezerken evde hazırlasın, derken bir taraftan da karısına bu iş için tenbih ediyordu. — İstemez zahmet etmeyin deyişime gücenir gibi oldular.

Bu, türk köylüsünün ezelî ve kendisine hâs olan âdetidir. Nesi varsa misafirine ikram etmek; misafirperverlik türk'ün hâs karakteridir. Köyün içinde yürümeğe başladık. Her evin avlusunda pekmez kaynatma faaliyeti. Bütün kadınlar iş başında. Güler yüz ve neşe ile bizi karşılıyorlar. Evlerin her birisine girdikçe başka bir nokta da nazarı dikkatimi çekti. Her evin kendine göre bir biçimi var. Mimarların örnek diye alabilecekleri bu ev tarzları erkek ve kadının çalışma birliği ile meydana geliyormuş. Her ailenin ihtiyacına göre evinin plânını ve inşasını da kendileri yapıyormuşlar. Hele her sene sıvama işleri hep kadınların elinden çıkıyor. Harman yerindeyîz. İki ailenin ortak oldukları buğday hazırlanıyor. Ortaklardan bir ailenin erkeği ve diğerinin de kadını iş başında. Çocuklar yardımcı. Döğen üzerindeki kadına yaklaştım. O, öküzlerini bir eliyle güderken küçük çocuğunu da diğer kolunda tutuyor ve emzirerek uyutmağa çalışıyordu. Burada şahit olduğum şu manzara kadının fedakârlık ve çalışkanlığının en canlı örneğidir. Türk kadını yalnız bugün değil ezeldenberi çalışkandır. Cemiyet hayatının en normal şartlarını türk köylü kadını yaşar. Çalışmadaki eksikliği telâfi edilmiyecek kadar büyüktür. Tabiî zekâsına neşesi de katıldı mı konuşmasına doyulmaz. Tipi güzeldir. Başını örter, güneşten korunmak için. Türk köylü kadını hiç bir zaman yüzünü, osmanlı imparatorluğunda dahi şehirlerde olduğu gibi kapamamıştır. Eski devirlerde, Avrupa yalnız türk şehirlerinin bozulmuş içtimaî muhiti içinde türk kadınını tanımak istedi. İşte yanlış fikirleri bunlar üzerine kuruldu. Şüphe yok ki, osmanlı imparatorluğunun hatâlarından biri de türk kadınını bilhassa şehirlerde, içtimaî hayattan uzaklaştırmasıdır. Osmanlı imparatorluğu devirlerinde, erkekler, dini ve taassubu kadına şuûrsuzca tahakküm için kullandılar. Fakat Anadolu'nun köylüsüne bu hal tesir etmedi. Bugün, o, asırların alışkanlığı içinde yaşıyor. Cumhuriyetin ona en büyük aşısı okuma hevesidir. Gezdiğim köylerden birinde kadınlar topluluğunda konuşuyordum. Annelerin en aşağı beş altı çocukları var. Okuma çağında onları seyyar olarak gelen muallime gönderiyorlar. Çocuklardan sonra da anneler alfabeleri

ni gösterirken içlerinden birisinin mühim bir şikâyetini dinledim: — Komşum okumada beni geçti, dedi. Çünkü onun çocuğu benden daha az; çalışma için daha çok vakti oluyor. Benim çocuklarımın küçük olmasından, onlara bakmak mecburiyeti ders çalışmama mâni oluyor. Fakat ben de muhakkak öğrenmeği istiyorum. — Eğer hoca gidinceye kadar öğrenemezsem sonra çocuğumdan öğreneceğim diye de ilâve etti.

Bir başka köyde de, oğlunu yeni evlendirmiş bir kadını gelini ile gördüm: — Çocuğumu askerliğini yapmadan everdim, dedi. Derhal sordum: — Ya gelin askerliğini ne zaman yapacak? Hiç şaşmadan cevab verdi: — Onu da ne zaman isterlerse. Ne doğru söylüyordu. Türk kadını her işte olduğu gibi askerliğini icab ettikçe yapmıştır ve yapar.

Amazon diyarının çocuklarıyız.

Amazon hikâyesi belki bir efsanedir. Çünkü erkeksiz yaşayan cemiyet normal bir hayat ve tarihe malik olamaz.

Fakat her efsanede bir tarih hakikati saklanır. Anadolu'da en eskidenberi yaşıyan atalarımız da kadın - erkek birliği her sahada kendisini göstermiştir.

(*) Eti imparatorluk ve medeniyetinde kadın çalışmada ve hakta müsavi idi. Yalnız asker değil kumandan kadını dahi Eti tarihi kaydeder. Böyle cetlerin yaşadığı yurdda kadın muharibliği Amazon efsanesini yaratırsa buna hiç te şaşılmaz. Esasen Elen kültüründe bütün mitoloji ve sanat analığı Anadoluda değil midir?

Mitoloji Amazonların babası '.Ares"i Trakya'da yerleştirir. Bu da bize göç yollarımızı ne güzel çiziyor. Peçenek'ler de Anadolu'ya oradan dolaşıp gelmediler mi?

Fakat bizim dayandığımız bu efsaneler değil, hakikî tarih vesikalarıdır.

Amazon isminde biz Amerika'ya kadar göç yollarımızı buluruz. Bir de bu isim bize en güzel sanat izlerini yadigâr bırakmıştır. Bugün müzelerimizde taşa hakkedilmiş olan at üzerinde muharib kadın cetlerini gören türk kızları askerliğe en haklı hevesini nasıl göstermesin?

Yurtbilgisi dersi içinde askerlik vazifesini bugün bütün mekteb çocukları okuyor. Kız talebelerime rastladıkça bana soruları şudur:

— Ne vakit kanunen asker olacağız?

Bir kaç yıl önce siyasal haklar için de böyle sorarlardı. O zaman mevzu iki idi, şimdi bir kaldı. Askerlik.

İstiklâl harbımızın tarihi bize en yakındır. Yurdumuzu bize yeniden bahşeden tek kafa M. Kemal dehasıdır.

O kafanın büyük küçük yardımcıları oldu. O kafalar, o kollar da kendilerine düşen vazife ile işledi. Onların hatırasını millet diktiği anıtlarla ebedileştirdi, ve ebedileştirecektir.

Ankara'ya istasyon yolundan doğru çıktığımızda büyük bir atlı heykel Mustafa Kemal'i Başkumandan olarak gösterir. Onu çevreleyen üç heykelden biri de, mermi omuzunda türk kadınıdır. İşte bu kadın tam tarih belgesidir. Asker olarak cepheye giden erkeğine o mermi ve silâh taşıdı. Silâhla köyünü o müdafaa etti. Yurdunu korumak ve kurtarmak türk kadını için de bir borç bir vazifedir. Türklüğe lâyik olmak, yurdda oturmak hakkını hissedebilmek o yurdu korumak ve milleti yükseltmek için çalışmak sayesinde olur.

Türk kadınının hilkatinde ve tarihinin yenisinde olduğu gibi, derinliklerinde de asker olmak borcu ve mukaddesatı vardır. Bu işi kanunlaştırmak elbette gecikmiyecektir. Türk kadınlığı Kamutayından bunu sabırsızlıkla bekler.

Kadın, karada kabiliyetini bir çok vesilelerle tanıtmıştır. Bugün havada da onu hayat riskleri içinde görüyoruz.

Deniz dahi kadın için yabancı değildir. Her milletin korsanlık hikâyeleri içinde kadın da yerini alır. XVIII inci asırda İngiltere için Mary Read ve Anne Bonney adlarında korsan kadınlarını görür. Onların sergüzeştlerinde ne misal olacak cesaret levhaları vardır.

Yurdumun yetiştirdiklerinden eski bir örnek. Halikarnas Kıraliçesi I. inci Artemise Greklere karşı harb etmek için Pers Kıralı "Xerxés" ile müttefik olmuştu.

Salamin deniz harbında bu iki müttefik hükümdardan Kıral, sahildeki yüksek bir tepe üzerinde tahtını kurdurmuş, tehlikeden uzak olarak, yerleşmişti. Artemise, donanmasının başında en büyük cesaret ile kumanda kabiliyetini gösteriyordu. Yunanlılar büyük mukavemet karşısında bütün kuvvetlerini "Artemis" in gemisi etrafında toplamak istiyorlardı. O, kendi donanmasını muvaffakıyetle idare etti. Fakat kalabalık Pers donanmasının akıbeti malûmdur. "Artemis" memleketine döndü ve, ne tuhaftır ki, mezar için kendisine denizi seçti.

Bugün deniz vasıtalarında çalışmak kadına kapalı kalamaz. Talebelerim arasında, şimdiden kaptan ve astronom namzetleri vardır. Türk'ün tarihini bana en çok hatırlatan iki manzara vardır:

Köylüleri yerlerinde görmek ve iş başlarında iken onlarla konuşmak. Bir de mekteb talebeleri,

Köylü, tarihin canlı muhafızı, bugünün çalışkan unsuru, yarının bekçisi ve milletin üreticisidir.

ATATÜRK: köylü bizim efendimizdir, demişti.

Ankaranın 40 kilometre şarkında Kıbrıs adlı bir köy vardır. Köyün meydanında toplu bulunan köylülere sordum:

— Burası ne zamandanberi bu adı taşır?

İçlerinden en yaşlısı başını kaldırarak:

— Atay dedelerimizdenberi köyümüzün adı Kıbrıs'tır, temeli böyle atılmış.

— Başka yerden geldiğinize aid dedelerinizden bir şeyler işittiniz mi, dedim.

İhtiyar köylü doğrularak kalktı ve bir ayağını yere vurarak:

— Bayanım, biz oldum olası buralıyız.

Kıbrıs köyünün yamaçlarındaki evleri arasından su kenarına iniyoruz. Bize kılavuzluk eden yeşil gözlü, pembe yanaklı, Tangara heykelleri gibi endama ve zerafete malik Keziban kadın idi. Köye girişimizde ilk evine uğradığımız bu kadını evinde dikiş dikerken bulmuştuk. Kaynanasından izin alarak bizimle geliyordu. Birkaç eve beraberce girdik. Her evde akşam yemeği hazırlıkları var. Dış tahta medivenlerden evlere çıkıyoruz.

Akşam güneşinin parıltıları bu şen yuvalara ne güzel de vuruyor. Pencereleri içine koydukları saksılarından çiçek ve ıtır kokuları yayılıyor. Herkes bizi akşam misafiri zannederek alıkoymak istiyor.

— Böyle az için gelinmez, birkaç gün eğleniverin, diyorlar.

Su başından dönüşte bir kadını yol üzerinde gördük. Bize daha karşıdan nağmeli bir beyit söyliyerek ilerledi.

Mevzun sözleri ile karşıdan bizi gördüğünü, hoş geldiğimizi ve köylerine iyilikler getirdiğimizi anlatmak istiyodu. Yanındaki kadın: — Bu dertli bir şairdir diyordu. Şair Ayşe kadın ilâve etti: — Sizleri gördüm de coştum. Ben hep böyle söylerim. — Söylediğini tekrar et dedim. Baktım bu sefer de aynı hissiyatı başka türlü ifade etti.

Temiz hissiyat ve tabiî sanat içlerinde ne güzel yaşıyor.

Yine yolda ihtiyar bir kadın yanma yaklaştı. Bugün bir torunum oldu, ad koy, diyordu. - Gözün aydın, adı da Aydın olsun dedim. Çok sevindi. Aydını yatağında görmek için evine de uğradık. Köyün en tepesinde yeni yapılan mekteblerine tırmanmaya başladık. Grup bütün renklerini o yerin beyaz köy mektebine ve üzerimize saçıyordu.

İhtiyar kadınlardan birisi içini çek ti: - Ah, dedi, mektebimizin hocası bay Cemal sandalyesinde akşam üzeri hep burada otururdu.

Zaten onun gayretiyle bu mektebi edindik. Taşını toprağını köylü hazırladı. Hükümette para ile yardım etti. Mektebimiz ve sıralarımız oldu. Hocamız çok iyi idi. Çocuklarımıza ne güzel de öğretiyordu. Fakat işittik ki, ölmüş. Kaybımız ne büyük oldu. Bu sözü söyliyen etrafımızdakiler ağlamlı oluyorlardı. - Bayanım bize daha hoca gelme di. Gecikmeden göndertsen, diye hepsi yalvarmağa başladılar.

Okumağa başlıyan çocuklar gözümün içine bakıyorlardı. Dershanenin birinde masa üzerinde okuma sınıf kitabları, köy gazeteleri yığılı idi. Yokuşu büyük bir köylü kafilesi ile iniyorduk. Kızıl güneş renk verdiği yüzleri daha çok güldürdü. İlâhî sahne Atatürk adını ağıza almak için kuruldu. Bir ihtiyar kadın gözleri güneşte ellerini semaya kaldırdı. Atatürk sen çok yaşa, bize ayımızı, günümüzü öğrettiniz. Biz senin gölgende yaylanalım. Jest umumî oldu. Bu sözlerin karşılığı "ağmin„ seslerinde uğuldadı Akşam duası hayat ve canlılık içinde ne tabiî oluyordu. Köyden ayrılış hazin oldu. Akşam üzeri gidilmez kalınız diye bağrışıyorlardı. Dönüşte yol üzerinde bir çeşme başına oturarak kahvaltı ediyorduk. Bir köylü atı üzerinde geçiyordu. Yediklerimizden kendisine uzattım, ve nereye gidiyorsun, diye sordum. - Kıbrısa dedi. -

Biz de oradan geliyoruz dediğimde, size orada bir şey ikram etmediler mi ki, şimdi burada yiyorsunuz, diye hayflandı.

Türk'ün asîl cömertliği ve nezaketi karşısında eğilmemek mümkün mü?

Yukarıda tarihi canlandıran bir de mekteb talebeleri demiştim.

O mekteb sıraları ne cevherlere yer verir. Türk'ün binlerce yıllık tarihi orada belletilir. Eski cetlerine lâyik olmak için ne hızla çalışma hevesleri vardır.

Medenî âlemin ferdi olmayı türk çocuğu orada öğrenir, geçmişinden hız alır, bugün yaşar, çalışır, yarını o kafalar, kollar hazırlar.

Atatürk: Türk yurdunda her kafa onun sevgisinden bir hale taşır, onun her sahada verdiği ışığı kafasının içinde bir meşale gibi tutuşturur ve yakar.

Bu çalışma ve ilerleme hızı kadın - erkek birliğini daha çok kuvvetlendirir.

Bizim feminizmde gayemiz: kanun önünde vazife ve hak musavatıdır.

Türk kadını köyünde erkeğin yaptığı her işi ayırd etmeden görür. Şehirlerde mektebler ve her nevi vazifeler kendisi için açıktır. O, muallimdir, hâkimdir, tayyarecidir, bankacıdır yüksek ziraatçidir, doktordur, kimyagerdir, profesördür, mühendistir, sanatkârdır, belde işlerinde sözü geçer azâdır, mebustur ve en nihayet türk, vatanını kurtarıcıları ve koruyucuları yetiştiren anadır, ve yurda hizmet etmek için çalışan ve çalışmağa amade olan büyük bir mevcudiyettir. (*The Financial Times'den*)

(*) - Hititler - Eti türk'leridir.

Sancak'ta tahrikât yapıyorlar

(*Başı 1. inci sayfada*)

faaliyete geçmiştir. Bu büronun vazifesi İskenderun Sancağına aid istihbarat ve vataniler aleyhindeki teşekküller ile mücadeledir. Gizli surette teşekkül eden bu müessesenin başında Haleb mebuslarından ve vatanilerin ileri gelenlerinden Cemil ve Doktor Hasan İbrahim Paşa bulunmaktadır.

Trablus Şam, 13 (Hsusî) — Hatay'da bulunan jandarma neferlerinden suriyeli zabitlerden tutunuz mahkeme reislerine ve Sancak muhafızına kadar birçok kimselerin dahil bulundukları bir şebeke hummalı bir faaliyetle son türk - fransız anlaşmasını bulandırmak için çalışıyor. Bu şebekenin faaliyeti üç esaslı nokta üzerinde temerküz etmiştir.

1) Hatay'da son anlaşma ile teessüs edecek vaziyetin, bu bölgenin Türkiyeye ilhakı için bir mukaddime olduğunu ve bu akibetin tahakkuku halinde Sancak'taki anasırın ezileceği ve türkleştirileceği hakkında propaganda ve bu propagandayı umumileştirmek için bir çok elemanlara para fedakârlığı yapılmaktadır.

2) Hatayda yaşayan türklerle diğer anasır arasında tefrika yapmak ve bu suretle son rejimin Hatay'da iyi karşılanmadığını ve bilâkis anasır arasında mütekabil itimadı sarstığını bilhassa müşahitlere göstermek için hilelere baş vuruluyor.

3) Son anlaşmada kararlaştırılan esastan Hatay halkının memnun olmadığı ve Şama bağlanmak istedikleri hakkında mazbatalar tertib edilmiş ve bu mazbatalar jandarma müfrezeleri ve maliye tahsildarları vasıtasiyle köylere gönderilerek mühürlettirilmek istenmiştir. Jandarmalar ve tahsildarlar ellerinde mazbata, ceplerinde şüpheli muhtarlara yazılmış azil emirleriyle dolaşıyor. Mazbatayı mühürlemiyen muhtarlara derhal azil emirleri tebliğ edilerek resmî mühürler ellerinden alınıyor kendi adamları muhtar tayin edilerek bu mazbatalar mühürlettiriliyor. Bu cümleden olarak halis bir türk köyü olan Karabeyaz muhtarı Molla Durmuş bu suretle azledilmiş ve yerine meşhur Arif Ağanın oğlu vekâletle muhtar tayin edilerek mazbata bu şahsa mühürlettirilmiştir. Üç gün evvel Babutturun (arab köyü) ve Hayno muhtarlarının da bu suretle azledildiği anlaşılmıştır. Suriyeli arab memurlarının ve bilhassa muhafızın, mutasarrıfın bu hareketleri fransız delegesi vekiline mükerreren anlatılmıştır.

Delege Duriyön'un tavsiyeleri

Lâzkiye, 13 (Hususî) — Şubatın ilk haftasında delege Mösyö Duriyö İskenderundan Antakyaya gelmiş, son intihabta mebus çıkan adalı Hacı Mehmet, Kuseyri zade Mustafa, Müses ve Şeyh Davut efendilerle belediye reisi Hacı Ethem ve Sancak maliye reisi Hasan Cebbar ve taşnakların elebaşılarından avukat Karabet İzmirliyan'i ve daha bazı eşhası toplıyarak onlara vaziyet hakkında izahat verdikten sonra "biz, 18 senedenberi sizi mesud etmeye çalıştık. Son günlerde Türkiyenin Sancak hakkında aldığı vaziyetin hakikî sebibini biliyorsunuz. Fransa, her tehlikeye göğüs gerdi ve menfaatini ayaklar altına aldı. Sizi müdafaa etmek, rahatınızı ve refahınızı bozmamak için çalıştı. Nihayet ve ancak böyle bir anlaşmaya muvaffak oldu. Bu son anlaşmanın ne demek olduğunu biliyorsunuz. Biz bu kadar yapabildik, ileride elimizden geleni yine yapacağız. Vaziyetin ehemiyetini, nezaketini söylemeğe hacet yok. Bu işin kârı, zararı sizin alacağınız vaziyete göstereceğiniz basirete bağlı. Gözünüzü açınız. Yanlış hareket ederseniz, ezilirsiniz."

Suriye heyetinin Paristeki teşebbüsleri

Paris, 13 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor :

Information gazetesi Hatay davasının halli suretinden memnuniyet beyan ediyor ve Suriye heyetinin teşebbüslerinden bahsederek diyor ki:

"Suriyenin teşebbüsü kendine zararlıdır."

"Asıl hata Suriye anlaşması yapılırken Ankara anlaşması teahhüdlerini hatırlamamakta olmuştur. Suriyenin teşebbüsllerine rağmen her halde türk - fransız çetin münakaşası tekrar açılmamalıdır. Suriyenin teşebbüsü kendi zararınadır. Zira cemiyeti akvama girince davasını açmak ve neticelendirmek imkânını bulacaktır."

"Suriye Fransanın vazifesini kolaylaştırmalıdır"

Ekselsior "Suriye türk - fransız anlaşmasının tatbikat tarzına itiraz edecek ve Sancak statüsünün Suriye anayasasiyle hemahenk olmasını istiyecektir. Cenevre anlaşmasından fazlasını istemek zorlukla varılan türk - fransız itilâfını akamete uğratmak ve Suriyenin zararına hareket etmek olur. Prensiplere dokunmıyan bazı teferrüata ait tashihler 25 şubatta mütehassıslar toplantısında yapılabilir. Suriyelilerden Fransanın vazifesini kolaylamak beklenir" diyor.

Suriye nasyonalistlerinin nümayişi

Halep, 13 (A.A.) — "Havas,, Suriye nasyonalistleri dün öğleden sonra şehirde bir nümayiş tertip etmişlerdir. Bölge subaylarından birkaçı alayın ortasından geçmek istemesi üzerine kavga çıkmış ve jandarma işe karışmaya mecbur kalmıştır. Bir jandarma yaralanarak hastaneye götürülmüştür.

Serginin açılış töreninde Majeste Kıral Elçimizin nutku·· dinliyor.

Atinadaki kitab ve resim sergimiz büyük alâka gördü

Atina'da, şubatın başında açılıp bir hafta süren türk resim ve kitab sergisinin büyük bir alâka uyandırdığını ajans haberleri olarak yazmıştık. Sergimizin dost memlekette bıraktığı intıbaları anlatmasını rica ettiğimiz heyetimizin reisi ve İstanbul mebusu B. Salâh Cimcoz bize şunları söylemiştir:

Majeste Kıralın büyük alâkası:

" — Sergimizi, dost ve müttefik memleekt Kıralı Majeste Jorj II. aç - mak lütfunda bulunmuşlardır. Yuna - nistanda türk sanatına karşı alâka, böylelikle en yüksek makamdan başla mıştır.

Açış töreninde Majeste Kıral, Veliahd, Prensesle, dinasti, başbakan General Metaksas, nazırlar, devlet ileri ge - lenleri, sanatla alâkalı mahfiller ve çok kalabalık bir halk kütlesi hazır bulunmuştur.

Majeste Kıral, sergimizi büyük bir alâka ile gezmiştir. Güzel sanatlara karşı sevgisi kadar, bilgisi de o'an kıral; müsbet ve takdirkâr duygular iz - har buyurmuştur. Majeste, hazırlanan büfede ikram edilmiş ve bir saat kadar oturmuşlardır.

Gazetelerdeki yazılar:

" — Sergimiz yunan gazetelerinde çok geniş, çok samimî neşriyata yol açmıştır, Yazılan makale ve etüdlerin sayısı 130 dan fazladır. Bu neşriyat yalnız Yunanistana inhisar etmemiş Atinadaki yabancı muhabirler, gazetelerine türk sergisinin gördüğü alâka ve sev - giyi aksettirmişlerdir. Bilhassa İtalya, Almanya, Sovyet Rusya, Mısır gazetelerindeki resimler ve yazılar üzerinde durmaya değer. Dost memleket matbuatının türk sanat eserleri hakkındaki övücü yazılarını, burada hakikî ve te - miz bir dostluk vesikası olarak kaydederim.

Türkçe konuşanlar:

" — Yunanistan'da, sergimizi bir hafta akın halinde gezen halk arasında türkçe konuşanlar bir "ekseriyet" di, diyebilirim. Bilhassa Türkiyeden gidenler, bir dostluk tezahürü olarak, sergide dilimizi konuşuyorlardı. Bir taraftan bize hakikî kardeşlik duygu - ları gösterirken diğer taraftan da anadilimizi konuşarak kendi memleketi - mizde imişiz intibaını veren bu nezaket eserlerini hürmetle kaydediyorum.

Kitablarımız için :

" — Kitablarımız, bilhassa mekteb kitablarımız; yazılış ve basılışları ba - kımından büyük bir takdir uyandırmış ve gıbta ile karşılanmıştır. Kâğıdları ve baskılarının nefasetine mukabil üzerindeki fiatların çok ucuz olduğu görül - müş ve bu hal, cumhuriyet hükümeti - nin okumayı istisnasız bütün millet saflarına yaymak için aldığı güzel bir tedbir olarak telakki edilmiştir,

Dostluk cemileleri:

' — Yunanistanda geçirdiğimiz her gün hattâ her saat, yeni bir dostluk tezahürü içinde geçmiştir. Sergimiz için bize meşhur Parnasos salonunu verdiler. Direktör Dr. İpokrat Karadiyas'dan gördüğümüz nezaket ve samimiyeti unutamayız. Sergimizin açılışında de - ğerli yardımları olan Yunanistanın tanınmış bayanlarından Madam Elena Psimens'e şükranlarımız büyüktür. Propaganda ve neşriyat nazırı Mösyö Nikolüdis bize tam bir misafirperver - lik ve iyi kabul göstermiştir."

Atatürk'ün heykeli :

" Yunanistanın çok tanınmış ve sevilmiş sanatkârlarından biri olan heykeltraş Dimitriyadis Lateniyen Cumhur Reisimiz Atatürk'ün bir heykelini yapmıştır. Bu heykeli, Büyük Önderimize karşı bir hürmet ve tazim ifadesi olmak üzere aziz Şefimize takdim edecektir.

Mösyö Dimitriyadis Lâteniyen'in fransız akademisi için yapmakta olduğu İpokrat'ın heykelini gördük henüz bitmemiş olan bu heykel, sanatkârın değerini anlatmak için kâfi geldi.

Elçimizin sempatisi :

" — Burada bilhsasa bir noktayı tebarüz ettirmek isterim: Atina Elçimiz B. Ruşen Eşref, Yunanistanda bizi çok mütehassis eden bir sevgi ve sempati kazanmıştır. Her gittiğimiz yerde ve her hâdisede bu sevginin ve takdi - rin bir eserine şahid olduk. Türk elçisinin dost memleketteki mevkii hepimizi sevindirecek ve övündürecek kadar büyüktür.

Bütün bu söylediklerimle, Yunanistanda gördüğümüz samimî ve can - dan dostluğun ancak pek azını anlat - mış oluyorum. Türkiyeye gelecek yunan eserlerinin de aynı dostluk hava - sı içinde takdir toplıyacağı şüphesiz - dir.,,

KÜÇÜK HABERLER

Belediye, inşa salâhiyetleri olmıyan kalfaların inşa işlerindeki salâhiyet' ini tahdid edecektir.

* Bay Hıfzırrahman Raşid pedagoji enstitüsü profesörlüğüne tayin edilmiştir.

* Edirne - İstanbul yolunda 3 numaralı ekspers Çatalcada makasçıya çarpmış ve ağır surette yaralamıştır.

* Tarife komisyonu Akay, Şirketi Hayriye ücretlerini aynen bırakmıştır. Yalnız Akay altı ay sonra tenzilât yapacağını bildirmiştir.

istanbulda

ULUS

Gazetemizi İstanbul okuyucularımız Köprü'de, Kadıköy iskelesinde gazeteler satıcısı KEMAL'de erkenden bulurlar. Beyoğlunda Haşet ve şubelerinde de Ulus satılmaktadır.

Akdenizde Türkiyenin nufuzu

(*Başı 1. inci sayfada*)

"Sağlam ve mağrur bir millet"

Milânoda çıkan Ambrossiano gazetesi diyor ki:

" İtalya türkleri sağlam ve mağrur bir millet olarak tanır. Atatürk gibi bir Şefin idaresinde Türkiye âleme hayret veren bir hayatiyet göstermiştir. Türkiyenin Akdenizdeki nüfuzu münakaşa götürmez, İtalya Akdenizde öteki milletlerin menfaatına dokunmağı asla düşünmemiştir. Türkiye - İtalya dostluğunun Akdeniz sulhu için her noktadan kıymetli ol - duğu aşikârdır.,,

Türk - İtalyan işbirliği

Milanoda çıkan Sera gazetesi di - yor ki:

" Milâno konuşması ile Türkiye - İtalya işbirliğinin temelleri atılmış - tır. İtalyaya Anadoluda emeller at - federek iki memleket arasına nifak sokmağa çalışan yabancı propagan - dasına türklerin artık inanmadıklarını memnuniyetle tesbit ediyoruz.,,

Stampa gazetesi, itimat sadakat ve hüsnü niyete müstenit bir türk - italyan işbirliğinin ehemiyetini izah etmektedir. Gazete diyor ki:

Akdenizdeki italyan adaları meselesi.

" Akdenizdeki adalarmız Anadolu kıyılarına çevrilmiş ileri karakol - lar değildir, bunlar İngilterenin ol - duğu gibi İtalyanın da imparatorluk ile münakalâtının serbestisini temin ederler. Biz Akdenizin garb ve şar - kındaki milletlerin deha ve kabiliyet lerini serbestçe inkişaf ettirmelerini ve bu denizin alınyazısını yükselte - cek bir kardeşliğin vücut bulmasını istiyoruz.,,

Türk - italyan münasebetleri

Ciornale D'italia adaların hiç kimseye çevrilmiş bir vazifesi olmadığını tasrih ile Akdeniz havasının fayda - sız şüphelerden temizlenmesini ve İtalyanın Türkiye hakkındaki siya - setinin 1928 siyasetinin aynı olduğuna Türkiyenin kani olmasını istiyor. Gazete diyor ki:

" Türk - italyan münasebatı süratle düzelmiştir. Milano konuşmaları bunun bir delilidir. Akdeniz mil - letlerinin münasebatmdaki tekemmül Avrupa nizamını kuvvetlendirir, bunu temin hususunda her millet ken - dine düşen mesuliyeti takdir etmeli - dir. Türkiyenin hak ve menfaatlerini müdafaada büyük şuur gösteren türk hükümet adamlarında bu mesuliyet hissinin bulunduğu şüphesiz - dir.,,

Halkevinde

Sosyal Yardım Komitesi Namına. Halkevi temsil kolunun iştirak ve yardımı ile

Sanatkâr ŞADİ tarafından 14-2-937 pazar günü saat 15 te

SEKİZİNCİ

4 perde

Akşam saat 21 de veda müsameresi

Sanatkâr Şadi ve Raşit Rıza tarafından

5 DE GELEN

3 perde

Biletler: Alt kat localar (5) üst kat localar (4) ve üç lira, koltuklar 150, 100, 75, Balkon 50, Kuruş Biletler Halkevi gişesinde bulunur,

Cumhuriyet rejiminde İnhisarlar idaresinin başarıları

(*Başı 1. inci sayfada*)

II. - İçki

Tütün ve tuz gibi, içki de (Muharrem) kararnamesiyle Düyunu Umumiyeye terkedilen altı gelirden biri idi. İspirtonun ve ispirtolu içkilerin işletme hakkı 1926 yılında, İnhisar şeklinde bir Lehli şirkete verildi ve bir sene sonra Maliye Vekâletine bağlanarak Umumî Müdürlük halinde bir müddet idare edildikten sonra 1932 de Tütün İnhisariyle birleştirildi.

Dokuz yıl evvelinin hiçine mukabil bugün Türk içki sanayii teessüs etmiş ve ecnebî mamulâtının yerini tutmuştur.

İnhisarlar İdaresi faaliyete başladığı zaman, kendi fen memurları ve Fransadan getirttiği tanınmış şarap mütehassısları marifetiyle üzümler ve mevcud şaraplar üzerinde etraflı tetkikat yaptırmakla işe başladı. Alınan neticeler üzerinde çalışılarak tecrübelere girişildi.

Bu tecrübelerle Ege mıntakasının, Trakyanın ve Marmaranın üzümlerinden pek güzel kırmızı ve beyaz şaraplar alınuabileceği tesbit edildi.

Tekirdağında, şarap fabrikası inşa ettirilerek istihsalâta başlandı. Elde edilen kırmızı şarapla sek ve dömisek beyaz şaraplar memleketin içinde ve dışında büyük rağbet kazandı.

Son aylarda İzmirin kokulu misket üzümünden yapılan misket şarabı piyasaya çıkarıldı ve meyva şarabı olarak pek beğenildi. İzmirin siyah misket üzümlerine bu şarap mühim bir sarf mahalli oldu. Bu üzümün bütün mahsulü İdare tarafından satın alınıyor.

İdare, şarap fiatını 1935 senesinde % 16 nisbetinde indirmiş ve 1936 senesi Teşrinisani iptidasında da yeniden fiatları % 22 derecesinde tenzil etmiştir.

Türk şarapçılığının az zamanda verdiği güzel semereler sayesinde şarap istihlâki artmıştır.

İnhisarlar İdaresinin yaptırdığı likör ve konyak fabrikası memleketimizde bu iki içkinin kendi meyvelerimizden tabiî şekilde yapılmasına bir başlangıç olmuştur. Ondan evvel piyasada satılan likör ve konyaklar ispirto ile ve sun'î esanslarla yapılırdı. Piyasada içilebilecek konyaklar ecnebî konyaklarından ibaretti.

Likör fabrikası bugün piyasaya 20 muhtelif cins likör çıkarmıştır.

III. - Tuz

Memleketimizin deniz, göl menba ve kaya tuzu olarak malik olduğu servet ölçülemiyecek kadar büyüktür.

Zenginlik, istihsal ve nakil kolaylığı itibariyle en başta gelen Tuzla Çamaltı deniz tuzlamızdır. (14) kilometre murabbaı yer kaplıyan bu tuzla üzerinde İnhisarlar İdaresi çok emek sarfetmiş ve her gün yeni ve ileri bir adım ata ata orasını bugün sayılı endüstri ve istihsal merkezlerinden biri haline getirmiştir.

Tuzladan vapurların mümkün olduğu kadar az zamanda çok tuz alabilmeleri temin edildiği için Türk tuz ihracatı mühim miktarda tezayüt etmiştir.

Diğer tuzlalarımızda istihsalin artması, maliyetin tenzili ve tuzun temiz çıkması için icabeden islâhat yapılmış ve yapılmakta bulunmuştur.

Tuz bahsında Cümhuriyet İdaresinin aldığı kararların en mühimi tuzun toptan fiyatını (6) kuruştan (3) kuruşa indirmek kararı olmuştur. Bu yüzden hazine varidatından senede (4.000.000) liraya yakın bir eksiklik olacağına bakılmadan tuz gibi hayatî bir maddeden memleket halkının, hayvanlarının ve sanayiinin bütün paylarını hakkiyle alabilmelerini temin etmek istenmiştir.

IV. - Barut ve patlayıcı maddeler

Bu inhisarın işletilmesinden Cümhuriyet Hükûmetinin takip ettiği gaye hazineye varidat temininden ziyade, barut ve patlayıcı maddelerle av cephanesine ihtiyacı olanlara, nafia ve maden işlerimize ucuz mal verebilmektir.

Madenler için lâzım olan patlayıcı maddeler maden işletici idarelere maliyet fiatına satılmaktadır.

V. - Birleşik inhisarlar

Evvelce ayrı, ayrı teşkilâtı olan tütün, ispirto ve ispirtolu içkiler, tuz, barut ve patlayıcı maddeler inhisarlarının idareleri birleştirildi. Bu birleştirmeden mühim faideler temin edildi.

(Füzyon), İdare işlerinin daha ahenkli ve muntazam bir şekilde cereyan etmesiyle idarî bakımdan derhal tesirini gösterdi. Ayrı ayrı prensipler altında yürüyen idarelerin mütecanis bir kütle teşkil etmesi tevhidin en büyük faidelerinden biri oldu. Birleşmeden evvel idarelerin umumî idare masrafları (6.777.000) lira olduğu halde (5.450.000) liraya indi. Alınan rasyonal tedbirler sayesinde manipülâsyon, fabrikasyon ve malzeme masrafları cihetinden mühim tasarruflar yapıldı.

İnhisarlar İdaresinin memlekette büyük sınaî müessese olarak oynadığı rolün ehemiyeti hakkında bir fikir verebilmek için İdare memur ve işçileri adedinin (18.000) i aşdığını söylemek kâfidir.

VI. - İnhisarlarda satış ve varidat

1. - Tütünde:

İnhisarlar İdaresinin müstehliki eski idareye nisbetle daha ziyade tatmin ettiği, Devlet işletmesi zamanında satış hacminin mühim miktarda artmasiyle sabittir. Rejinin son senesinde yaptığı (2.900.000) kiloya mukabil, İnhisarlar İdaresinin ilk işletme senesinde satış, (7.100.000) kiloya çıkmıştır. 1935 de istihlâk 12.000.000 kilo idi.

Satış fazlalığının varidat fazlalığı üzerindeki akisleri de derhal kendini göstermiş ve Reji şirketinin son işletme senesinde elde ettiği (10.710.000) lira hasılata mukabil, idare ilk işletme senesinde 21.500.000 liralık hasılat temin etmiştir. 1935 geliri (26.000.000) lirayı geçmiştir.

2. - İspirtolu içkiler ve alkolde:

Cümhuriyet idaresine tekaddüm eden3 sene zarfında ispirto ve ispirtolu içki vergilerinin vasatî senelik tutarı bir milyona varmayordu. İnhisarlar İdaresinin son 9 sene zarfında müskirattan Devlet Hazinesine temin ettiği varidatı 6.500.000 liraya kadar çıkmıştır.

3. - Tuzda:

Düyunu Umumiye İdaresinin senede aldığı gayri safî hasılat (3.976.534) lira iken 1930, 1931, 1932 seneleri gayri safî hasılaların vasatî senelik tutarı (8.000.000) liradan fazladır. Cümhuriyet İdaresi tuzdan geliri artırmağa değil tuzu ucuz kullandırmayı düşünmüş ve fiatlarda yüzde elli tenzilât yapmıştır.

4. - Barut ve patlayıcı maddeler:

Barut ve fişek inhisarının işletilmesi hükümete geçtikten sonra varidatı aşağıda gösterildiği gibi her sene tezayüt etmiştir:

sene	Lira
1932	1.193.114
1933	1.650.753
1934	1.771.892
1935	2.147.224

Birbiriyle hiç münasebeti olmayan dört mühim inhisar maddesini bugünkü terakkiye ulaştıran İnhisarlar İdaresinin pek çabuk bir bakışla işaret ettiğimiz başarıları en bariz olanlarıdır.

Cümhuriyet rejiminin verdiği feyiz ve yüksek bir yurt ve vazife aşkile İnhisarlar İdaresi memleketin her köşe ve bucağında daha müsmir çalışmalar ve bunlardan yurda ve yurttaşlara daha verimli faideler temin edeceği kanaaiyle yoluna devam ediyor.

PHILCO radyolarını bizden arayın Halil Naci Anafartalar Caddesi No: 111 Telefon. 1230

Adliye Vekâletinden:

Hukuk İşleri U. Müdürlüğünde münhal bulunan kâtipliğe ve fransızca okuyup yazma bilen bir daktilo alınacaktır.

Memurin kanununun 4 üncü maddesinde yazılı vasıf ve şartları haiz olanların 18 şubat 937 perşembe günü saat 14 de yapılacak imtihana iştirâk için evrakı müsbiteleriyle birlikte müracaatları ilân olunur. (356) 1—633

İzmir İli Daimî Encümeninden:

Kapalı eksiltmeye konulan iş: Dikili - Ayvalık yolunun yapısı
Keşif tutarı: (25987) lira (39) kuruş.
Bu işe aid şartname ve evraklar aşağıda yazılmıştır:
A — Eksiltme şartnamesi
B — Mukavele projesi
E — Bayındırlık işleri genel şartnamesi
D — Fennî şartname
C — Keşif, proje

İstekliler bu şartname ve evrakı İzmir - Ankara - İstanbul Bayındırlık direktörlüklerinde görüb inceleye bilirler.

Eksiltmenin yapılacağı yer tarih gün ve saati: İzmir ili daimî encümeninde 1 mart 1937 pazartesi günü saat 11 de kapalı zarf usulü ile.

Eksiltmeye girebilmek için gereken belgeler: 1937 takvim yılı için Bayındırlık Bakanlığından alınmış müteahhiddik ve ticaret odası belgeleri.

Muvakkat teminat mikdarı: 1950 liradır.

Teklif mektubları 5 inci maddede yazılı saatten bir saat eveline kadar İzmir ili daimî encümeni başkanlığına makbuz mukabilinde verilecektir. (377- 292) 1—561

Üçüncü Umumî Müfettişlikten:

Erzurumda yapılacak Atatürk Anıdı

Müsabaka şartları :

1 — Erzurumda bir Atatürk anıdı yapılacaktır.

2 — Anıd projesi ikinci kânun 1937 tarihinden mayıs 1937 sonuna kadar müsabakaya konmuştur.

3 — Talipler bu hususta mufassal malûmat ve vesikaları Kültür bakanlığı yüksek öğretim genel direktörlüğü ile İstanbul Güzel Sanatlar akademisinden alabilirler.

Şartname:

1 — Erzurumda yaptırılacak Atatürk anıdı Erzurumun millî savaştaki durumunu ifade eder mahiyette olmalıdır.

2 — Bu itibarla yapılacak anıd yalnız bir portre heykeli değil, bir abide olacaktır.

3 — Bu anıd için 100.000 yüz bin lira sarfedilecektir.

4 — Müsabakaya iştirâk için en az İstanbul güzel sanatlar akademisini bitirmiş olmak lâzımdır.

5 — 31 mayıs pazartesi günü akşamına kadar maket ve projeler Kültür bakanlığı yüksek öğretim genel direktörlüğüne teslim edilmiş bulunmalıdır.

6 — Maketler en az 1/50 büyüklüğünde olacaktır.

7 — Projeler anıdın nihai şekli hakkında tam bir fikir verecek vuzuhda olmalıdır.

8 — Anıdın Erzurumda çıkan granit nevi taşlardan yapılması esas itibariyle şayanı arzu ise de bu cihet heykeltraşların yüksek takdirine bırakılmıştır.

9 — Proje ve maketler güzel sanatlar akademisinde türk ve yabancı sanatkârlardan teşkil olunacak jüri heyetince tetkik edilerek birinciye 1000 bin, ikinciye 500 beşyüz lira verilecektir.

10 — Anıdın dikileceği mahallin Niverman haritası ile o mahalde yapılacak binaların fotografları ve Erzurum taşının cinsleri Kültür bakanlığı yüksek öğretim genel direktörlüğünde görülebilir. (2007) 1—190

The Financial Times

LONDON.

The Leading Financial Journal with the Largest Circulation of any Financial Daily in the British Empire.

Republic of Turkey Supplement

published with the issue of February 1st, 1937,

consisting of 48 PAGES ILLUSTRATED, WITH SPECIAL ARTICLES ON

KEMAL ATATÜRK by H.E. ISMET INÖNÜ.

Special Messages from

H.E. RT. HON. SIR PERCY LORAINE, BT., K.C.M.G., *Ambassador of Great Britain in Turkey*

H.E. ALI FETHI OKYAR, *Ambassador of Turkey to the Court of St. James's.*

The Contributors include:—

H.E. Dr. Tefik Rustu Aras, Minister for Foreign Affairs.
H.E. Fuat Agrali, Minister of Finance.
H.E. Celal Bayar, Minister of National Economy.
H.E. Muhlis Erkmen, Minister of Agriculture.
H.E. Ali Cetinkaya, Minister of Public Works.
H.E. Rana Tarhan, Minister of Customs and Monopolies.
H.E. Saffet Arikan, Minister of Public Instruction.
H.E. Dr. Refik Saydam, Minister of Health and Social Welfare.
H.E. Faik Kurdoglu, Under-Secretary of State for National Economy.
Falih Rifki Atay, Deputy for Ankara, Editor of "Ulus" and "Ankara."
Selahaddin Cam, Governor of the Central Bank of Turkey.
Dr. Nuruliah E. Sumer, Director-General of the Sümer Bank.
Ilhami N. Pamir, Director-General of the Eti Bank.
Muammer Eris, General Manager of the Is Bank.
Kemal Zaim, President of the Bank of Agriculture.
Cevdet Golet, Director-General of the Mortgage and Orphans Bank.
Nevzad Tandogan, Governor of Ankara.
Munhiddin Ustundag, Governor of Istanbul.
Dr. Behcet Uz, Mayor of Izmir.
Professor E. Afet, Vice-President of the Turkish Historical Society.
S. N. Karlinski, Managing Director, Industrial Facilities Corporation.
T. Angus Swan, Secretary of the British Chamber of Commerce in Turkey.
J. H. Walton, Representative in Turkey of the Federation of British Industries.
Otto M. Smilovici, "The Financial Times" Special Correspondent.

The Financial Times

On sale at: LIBRAIRIE HACHETTE, ANKARA, ISTANBUL, and Kiosks.

PRICE: in Turkey P.T. 35.

THE FINANCIAL TIMES, Editorial and Advt. Offices, 72, Coleman Street, London, E.C.2.

PEK YAKINDA

DENİZLER PERİSİ

SAKARYA ECZANESİ

Geceleri açıktır. İtina, sürat, fiatlarda itidal. Tel: 2018

Rontken filimleri - İstanbul fiatmadır.

Ankara Halk Sineması sırasında

Kimyager Alınacaktır

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden:

Ankarada istihdam edilmek üzere bir kimyager alınacaktır. Askerliğini yapmış isteklilerin istida ve vesikalariyle Umum Müdürlüğe müracaatları. (270) 1—548

Ankara Yabancı A S.. Şubesinden:

1 — İkinci, üçüncü, dördüncü kolordu mıntakası askerlik şubeleri halkından olan 329 doğumlu piyadeler askere çağırılmaktadır. 329 ve daha evelki doğumlulardan askerliğini yapmamış olan piyadelerin nüfus cüzdanları ve ikamet vesikalariyle hemen Ankara yabancı şubesine müracaatları, bunlardan bedel vereceklerin bedelleri 19.2.937 akşamına kadar alınabilecektir. Hemen müarcaatları.

2 — Ankara şubesinde cezalı olarak yoklamasını yaptırmış yabancıların hemen müracaatları tebliğ mahiyetinde olmak üzere ilân olunur. (348) 1—629

Ankara Şehri İmar Müdürlüğünden:

Açık eksiltmeye konup talibi zuhur etmiyen "7996„ lira "11„ kuruş bedeli keşifli mezarlık muvakkat gasılhane ve bekçi binaları şartnamesi tâdilen yeniden açık eksiltmeye konmuştur.

İhale 3 mart 937 çarşamba günü saat 17 de İmar müdürlüğünde yapılacaktır. Taliplerin şartname ve sair evrakı görmek üzere hergün İmar müdürlüğüne ve ihale günü teminat makbuzlariyle komisyona müracaatları ilân olunur. 1—627

Gümrük ve İnhisarlar Vekâletinden:

1 — Vekâlet kalörifer ihtiyacı için 140 - 160 ton mikdarında (sömi kok - türk antrasiti) açık eksiltme usuliyle satın alınacaktır.

2 — Bu işin tahmin edilen bedeli beher tonu 29 lira ve muvakkat teminatı (315) lira 35 kuruştur. Bu işe aid şartnameler vekâlet levazım müdürlüğünde bedelsiz olarak hergün görülebilir.

3 — Açık eksiltme 1.3.937 pazartesi günü saat 14 de Vekâlet binasında alımsatım komisyonunda yapılacağından isteklilerin bu tarihten önce muvakkat teminatlarını vekâlet veznesine yatırmış bulunmaları ve belli edilen gün ve saatte komisyonda hazır bulunmaları şarttır.

4 — İhaleye 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı şartları haiz olanlar girebilir. (340) 1—622

Adliye Vekâletinden:

Yaşı 22 den aşağı, 35 den yukarı olmamak, askerlik hizmetini ifa etmiş bulunmak ve asgarî orta mektep mezunu olmak ve hiç bir mektep müdavimi bulunmamak ve makine ile yazı yazabilmek şartile Vekâlet evrak kalimenide istihdam edilmek üzere şimdilik 40 lira ücretli bir yer münhaldir. Taliplerin 18.2.937 saat on dörtte imtihana iştirâk için vesikalariyle birlikte Evrak müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (349) 1—628

Maliye Vekâletinden:

Maliye vekâletinde münhal bulunan memuriyetlere memurin kanunundaki evsaf ve şeraiti haiz olanların intihabı için 1.3.937 tarihinde müsabaka imtihanı yapılacaktır. Talip olanların fotograflı nüfus tezkereleri ve mektep şehadetnameleriyle şubatın 27 inci gününe kadar Zat işleri müdürlüğüne arzuhal ile müracaatları evvelce müracaat etmiş olanların da yukarıda zikrolunan vesikalarını işbu müddet zarfında ibraz etmeleri ilân olunur. (339) 1—621

Kültür Bakanlığından:

Bakanlıkça bastırılan bazı kitaplar için kopya, adapte veya yeniden çizme suretiyle küçük haritalar yaptırılacaktır. Haritaların örnekleri ve mevzuları Bakanlık Yayın Direktörlüğünden verilecektir. Bu işleri yapmak istiyenlerin yapmağa muktedir oldukları işler hakkında fikir vermeğe elverişli birkaç örneği de birlikte göndermek üzere şahısları ve iş yapma şartları hakkında her türlü malûmat veren fotograflı birer dilekçe ile 20 şubat 1937 cumartesi günü öğleye kadar Kültür Bakanlığı Yayın Direktörlüğüne müracaat etmeleri rica olunur. (319) 1—597

Nafia Vekâletinden:

1 — 20 mart 1937 cumartesi günü saat 11 de Ankarada Vekâlet Malzeme eksiltme komisyonunda üç grup 11 parça atelye tezgâhının grup grup ve kapalı zarf usulü ile eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Eksiltmeye konan tezgâhların cins, muhammen bedel ve muvakkat teminat mikdarları

Grup:	Adet:	Cinsi		Muhammen bedeli Lira. K.	Muvakkat teminatı Lira K.
I.	2	225/1000	torna	20.000,-	1500,—
	3	250/1500	torna		
	1	1150x350	Ufkî freze	11.000,-	825,—
II.	1	1150x325	Şakulî freze		
	1	200 ø	Silindir honik tezgârı.		
III.					—
	2	500x60	Takım zımpara tezgâhı		
				13.000,-	975,—
	1	500x200	Üniversal takım bileme tezgâhı.		

3 — Her grupa ait eksiltme şartname ve teferruatı parasız olarak Ankarada Vekâlet Malzeme Müdürlüğünden alınabilir.

4 — İsteklilerin her grup için ayrı ayrı tanzim edecekleri teklif mektuplarını Resmî Gazetenin 7.5.936 tarih ve 3297 sayılı nüshasında çıkan talimatnameye göre Vekâletten alınmış 1937 senesi malzeme müteahhitliği vesikası ile birlikte 20 mart 1937 cumartesi günü saat 10 a kadar Ankarada Vekâlet Malzeme Müdürlüğüne vermeleri lâzımdır. (216) 1—463

ANKARA LEVAZIM AMİRLİĞİ SATIN ALMA KOMİSYONU İLANLARI

Ordu hastaneleri için muhtelif ebadda iki yüz otuz sekiz bin üç yüz metre patiska 3. Mart. 937 çarşamba günü saat 15 buçukta İstanbulda Tophanede satın alma komisyonunda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 93142 liradır. İlk teminatı 5907 lira 10 kuruştur. Şartnamesi 466 kuruş mukabilinde istiyenlere verilir. Nümunesi komisyonda görülür. İsteklilerin kanunî vesikalariyle beraber teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komsyona vermeleri. (286) 1—549

İLAN

1 — Kayseri tayyare fabrikasında mühendis müteahhidi Cemal tarafmdan 4. 9. 936 günü mukavele mucibince yapılmakta olan memur evleri ile merkez binası üzerinde ilâve edilecek bir tek binanın kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Bedeli keşfi 25561 lira 35 kuruş olup teminatı muvakkatesi 1917 lira 10 kuruştur. Eksiltmesi Kayseride kor satın alma komisyonunda 3 mart 937 çarsamba günü saat 15 e kadar zarflar alınacak ve 16 da açılacaktır. Bu iş için kapalı zarf, şartname ve umumî, hususî, fennî şartname, plân proje vardır.

3 — İsteklilerin bu evrakı Ankara M. M. V. hava müsteşarlığı Ş. 6. ile Kayseri kor satın alma komisyonunda ve diğer umumî şartnamesi keşfi evveli İstanbul levazım âmirliği satın alma komisyonunda görebilirler.

4 — Şartnamedeki istenilen evsaf ve vesaiki haiz olarak Kayseri kor satın alma komisyonuna yevmi mezkûrda müracaatları. (295) 1—564

İLAN

Ordu hastaneleri için 350 adet subay ve 1000 adet erat battaniyesine verilen fiat vekâletçe pahalı görüldüğünden 16 şubat 937 salı günü saat on beşte İstanbulda Tophanede satın alma komisyonunda pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 24300 liradır. İlk teminatı 1822 lira 50 kuruştur. Şartname ve nümuneleri komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalariyle beraber belli saatte komisyona gelmeleri. (299) 1—573

MİLLİ MÜDAFAA VEKÂLETİ SATIN ALMA KOMİSYONU İLANLARI

BİLİT

1 — Aşağıda müfredatı yazılı dural ve aleminyumlar kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

2 — Tahmin edilen bedeli 15.500 lira olup ilk teminat parası 1162 lira 50 kuruştur.

3 — İhalesi 18 - mart - 937 perşembe günü saat 15 dedir.

4 — Şartnamesini görmek istiyenler komisyonda görebilirler. Muhabere ile şartname gönderilemez.

5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerindeki bilgeleriyle teminat ve teklif mektuplarını engeç ihale saatından bir saat evvel M. M. Vekâleti satın alma komisyonuna vermeleri. (214)

Kilo	Metre	
1790	.....	Dural, aleminyum, saç ve perçin
.....	2450	Durel ve aleminyum boru.

1—423

BİLİT

1 — Beher tanesine biçilen ederi 9,84 kuruş olan 17000 tane mendil müteahhit nam ve hesabına olmak üzere açık eksiltme ile alınacaktır.

2 — Şartnamesini parasız almak ve örneğini görmek istiyenlerin hergün öğleden sonra komisyona gelmeleri.

3 — İlk teminat mikdarı 127,5 liradır.

4 — İhalesi 3.3.937 çarşamba günü saat 11 dedir.

5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalarla birlikte tam ihale saatinde M. M. V. Satın alma komisyonuna gelmeleri. (324) 1—624

BİLİT

Vekâlet ihtiyacı için 800 kilo benzin, 1200 metre minder kılıflık bez, 32 tane su maşrabası, 6 tane yatak çarşafı, 12 tane yastık kılıfı, 6 tane yorgan çarşafı, 6 tane nevresim pazarlıkla ayrı ayrı alınacaktır. Pazarlığa gireceklerin 15.2.937 pazartesi günü saat 11 de M. M. V. Satın alma komisyonuna gelmeleri. (312) 1—590

SATILIK EV ve ARSALAR Tel: 1475

DENİZ LEVAZIM SATINALMA KOMİSYONUNDAN:

Deniz Levazım Satın Alma Komisyonunda tahmin edilen bedeli 52500 lira olan 1000 ton dizel mayi mahruku 26 şubat 937 tarihine rastlayan cuma günü saat 14 de kapalı zarf usulü ile alınacaktır. Muvakkat teminatı 3875 lira olup şartnamesi komisyonda 263 kuruş mukabilinde hergün verilir. İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifatı dahilinde tanzim edecekleri kapalı teklif mektupları 25 şubat 937 perşembe günü saat 13 e kadar Kasımpaşada bulunan komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri ve saatten sonra verilecek mektupların kabul edilmiyeceği.

Müzik Öğretmen Okulu Direktörlüğünden:

5.2.937 cuma. 8.2.937 pazartesi, 12.2.937 cuma, 15.2.937 pazartesi günlerinde Ulus gazetesinde okulumuzun tamiratına aid ilânda pazarlığın 22.2.937 tarihinde yapılacağı yazılı ise de mezkûr tarih kurban bayramına tesadüf ettiğinden pazarlık 26.2.937 tarihine müsadif cuma günü saat 3 de Okullar Sağışmanlığında yapılacaktır. (323) 1—604

Askerî Fabrikalar U. Müdürlüğü Satınalma Komisyonu İlânları

281 Takım yazlık erat elbisesi Tahmin edilen bedeli 1967 lira olan yukarıda mikdarı ve cinsi yazılı melbusat Askerî fabrikalar umum müdürlüğü satın alma komisyonunca 2.3.937 tarihinde salı günü saat 14 de açık eksiltme ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan 147 lira 53 kuruş ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (357) 1—634

MUHTELİF ELEKTRİK MALZEMELERİ

Tahmin edilen bedeli (3500) lira olan yukarıda miktarı ve cinsi yazılı malzeme Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü satın alma komisyonunca 26. 2. 937 tarihinde Cuma günü saat 14 de açık eksiltme ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (262) lira 50 kuruş ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkûr gün saatte komisyona müracaatları. (284) 1-543

DOKTOR

Mecit Sayan

İdrar yolları hastalıkları mütehassısı

İtfaiye meydanında Kurtuluş apartımanında birinci kat.

Pazardan maada her gün saat 17 den 19 a kadar hastalarını kabul ve tedavi eder.

Telefon: 1769 1—447

Ankara Askerlik Şubesinden:

Askerî daire ve müesseselerde ücretle istihdama istekli ihtiyat tabiblerin şubemize müracaat etmeleri ilân olunur. (322) 1—599

Satılık Arsa

Yenişehir Selânik caddesi maliye tahsil şubesi karşısında 1538 telefon 1—485

Ankara Vilâyetinden :

1 — Kapalı zarf usuliyle iki tane motorlu ve arabalı pülverizatör satın alınacaktır.

2 — Muhammen bedeli 1200 lira, teminat 90 liradır.

3 — Eksiltme 8 mart 937 pazartesi günü saat 15 de Necatibey mahallesinde Saylavlar sokağında Ferah apartımanında ziraat mücadele mülettişliği dairesinde yapılacaktır.

4 — Sartname Ankarada adı geçen müfettisliklen parasız verilir.

5 — İsteklilerin teklif mektuplarını teminatlariyle birlikte muayyen günde 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde zikredilen vesikalarla eksiltme saatinden bir saat önceye kadar komisyona vermeleri. (152) 1—325

KİRALIK ODA

Ayle yanında möble ve konforlu. Yenişehir, Tuna Cad. Yiğitkoşun sokağı, 15. 1—576

Fidan satışı

Bursa Ziraat Müdürlüğünden

İdarei hususiye fidanlıklarında yetiştirilen her nevi aşılı meyva fidanlarının birinci boyu (2-3 yaşında) 25 ikinci boyu (1-2 yaşında) 10 kuruştan, aşılı asma çubukları (3) kuruştan fidanlıkta teslim şartiyle satılmaktadır. İsteklilerin Bursa Ziraat Müdürlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur. (326) 1—606

Balık Yağı

Taze Kıl. 85 K. Taze

Bu senenin

SAKARYA ECZANESİ

Ankara Müdafaai Hukuk Caddesi

DEVLET DEMİRYOLLARI ve LİMANLARI UMUM MÜDÜRLÜĞÜ SATIN ALMA KOMİSYONU İLANLARI

İLAN

Muhammen bedeli (24802.23) lira olan muhtelif ölçüde 1850 adet çam azman ve tomruk 1.3. 1937 pazartesi günü saat 15,45 de kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (1860.17) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, resmî gazetenin 7.5.936 gün ve 3297 No. lu nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini aynı gün saat 14.45 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden İzmir ve Eskişehirde idare mağazalarında dağıtılmaktadır. (341) 1—623

ANKARA BELEDİYE REİSLİĞİ İLANLARI

Cezalanan Esnaf

İtfaiye meydanında 10 numaralı Fennî fırın müsteciri Arif, Ulucanlarda fırıncı Ziya, Sakarya mahallesinde 196 numaralı fırıncı Mehmet, Kurtuluş fırını sahibi Ali Hamamönünde fırıncı Hıfzı hamur ekmek çıkardıklarından yirmişer lira, Koyunpazarında 35 numaralı dükkânda şekerci Hasan karışık kahve sattığından 10 lira para cezasiyle cezalandırılmışlardır. (353) 1—630

İLAN

1 — Su idaresi için alınacak 20 ton kuru meşe 15 gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli 400 liradır.

3 — Muvakkat teminatı 30 liradır.

4 — Şartnamesini görmek istivenler hergün yazı işleri kalemine ve isteklilerin de 26 şubat 937 cuma günü saat on buçukta belediye encümenine müracaatları. (354) 2—631

İLAN

1 — Su idaresi için alınacak 50 ton sömikok 15 gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli 1420 liradır.

3 — Muvakkat teminatı 107 liradır.

4 — Şartnamesini görmek istivenler hergün yazı işleri kalemine ve isteklilerin de 26 şubat 937 cuma günü saat on buçukta Belediye encümenine müracaatları. (355) 1—632

İLAN

1 — Belediye zabıtası memurları tarafından numarasız olarak yakalanan ve şimdiye kadar sahibi çıkmıyan (15) adet bisiklet açık arttırma ile satılacaktır.

2 — İsteklilerin bunları görmek için Levazım Direktörlüğüne ve ihale günü olan 26 - 2 - 937 cuma günü saat on buçukta encümene gelmeleri.

3 — Muhammen bedeli (180) muvakkat teminatı (13,50) liradır. (279) 1—525

İLAN

1 — Otobüs idaresinde bulunan tahminen beş ton yanık yağ toptan veya perakende suretiyle on beş gün müddetle açık arttırmaya konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli (200) liradır.

3 — Muvakkat teminatı (15) liradır.

4 — Evrakını görmek ve malûmat almak istiyenler her gün yazı işleri kalemine ve isteklilerin de 19 - şubat - 937 cumartesi günü saat on buçukta belediye encümenine müracaatları. (275) 1—524

İmtiyaz sahibi ve Başmuharriri Falih Rıfkı ATAY

Umumî Neşriyatı İdare eden Yazı İşleri Müdürü Nasuhi BAYDAR

Çankırı caddesi civarında Ulus Basımevinde basılmıştır.

ULUS'un İLAN ŞARTLARI

Sayfa	Beher Santimi Kuruş	Sayfa	Beher Santimi Kuruş
2	300	3	200
4	150	5	100
6	80	7 ve 8	30

1 — Hayır işlerine ve yeni çıkan kitaplara aid ilânlardan % 15 tenzilât yapılır.

2 — Zayi ilân bedelleri maktu 130 kuruştur.

3 — Tebrik, teşekkür, evlenme, vefat ve kati alâka ilânlarından maktuan beş lira alınır.

ABONE ŞARTLARI

Müddet	Dahilde	Hariçte
Seneliği	17 Lira	30 Lira
6 Aylığı	9 „	16 „
3 Aylığı	5 „	9 „

Telefon:

Başmuharrir: 1063

Yazı işleri: 1062

Abone ve ilân: 1064

ANKARA ASLİYE BİRİNCİ HUKUK MAHKEMESİNDEN:

Ankarada Yüksek Ziraat Enstitüleri sütçülük enstitüsü doçenti Dr. Ekrem Rüştü tarafından açılan ve almış olduğu Üresin soyadının (İzmen) olarak değiştirilmesine karar verilmesi hakkında olan davânın yapılan duruşması sonunda: Üresinin (İzmen) soyadı ile değiştirilmesine ve ilânına karar verilmiş olduğu ilân olunur. 1—626

ZAYİ

935 yılı Çankırı orta okulundan aldığım şehadetnamemi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

267 No. lu Lütfi 2—625

Ankara Valiliğinden:

1 — Hazine namına müsadereli olup Ankara orman müdüriyeti depolarında bulunan 40 metre mikâbı muhtelif cins ve ebadda çam kerestesinin her metre mikâbı 14.30 liradan 1215 kilo çıranın beher kilosu iki buçuk kuruştan 16356 kilo mahlût odunun beher kilosu 1,5-1,75 paradan 67 adet çam sepetinin beher adedi 4 kuruştan 100 adet meşe araba parmağının beher adedi 2 kuruştan onbeş gün müddetle açık artırmaya konulmuştur.

2 — Artırma 26.2.937 günü saat onbeşte Ankara orman müdüriyetinde yapılacaktır.

3 — Artırmaya iştirâk edeceklerin yüzde 7,5 teminat akçeleriyle orman müdüriyetine müracaatları ilân olunur. (307) 1-579

En eski nasırları bile pek kısa bir zamanda tamamen ve kökünden çıkarır.

Umumî deposu: İngiliz Kanzuk eczanesi, her eczanede bulunur, ciddı ve müessir bir nasır ilâcıdır.

Hususî ders

Diplomalı bir Alman Bayan ucuz şeraitle Almanca ve Fransızca ders veriyor. İmtihanlar için talebeyi mükemmel hazırlar. Ankara Posta kutusu (173) e müracaat. 1—614

TERCÜME

İşleri Bürosu

Her lisanda tercüme kabul olunur. Adliye Sarayı karşısında Denizciler Sokak No. 4. Telefon No. 2119 1—488

NAFİA VEKALETİ

Ankara Beşinci Daire Su İşleri Direktörlüğünden:

Menafii umumiye noktasından istimlâki icab eden ve evvelce haritası belediye dairesine talik edilen Çubuk barajı su sahası dahilindeki erazinin belediye zalarile muhamminler tarafından beher metre murabbaına takdir edilen kıymetleri ile erazi sahiplerinin isimleri aşağıya yazılmıştır. Alâkadaranın malûmu olmak üzere istimlâk kararnamesinin (8) inci maddesi mucibince ilân olunur. (338)

Çubuk Barajı Su Altında Kalan Arazinin İstimlâk Listesidir

No.	Karyesi	Mevkii	İsmi	Beher metre murabbaına konulan kıymet	kuruş
16	Gecik	Çay üstü	Mustafa oülu Ömer	5	beştir.
17	„	„	Osman oğlu Sadık	4	dörttür.
18	„	„	Ahmet oğlu Hüseyin Baba	4	dörttür.
19	„	„	Dede çavuş oğlu Ali	4	dörttür.
20	„	„	Hasan oğlu Ali	4	dörttür.
21	„	„	İsmail oğlu Hüseyin	4	dörttür.
22	„	„	Dede oğlu Hasan	4	dörttür.
23	„	„	Satılmış oğlu Sabri	5	beştir.
24	„	„	Satılmış oğlu Sabri	5	beştir
25	„	„	Kocamemiş oğullarından Mustafa oğlu Muharrem	5	beştir.
26	„	„	Tahsildarzade Osman	10	ondur.
27	„	„	Emlâki Milliye	10	ondur.
28	Karacaviran	„	Mustafa oğlu Feyzi	10	ondur.
29	Gecik	„	Hacı Mustafa oğlu Hüsnü	8	sekizdir.
30	Karacaviran	„	Ali bey	8	sekizdir.
31	Gecik	„	Dede Halil vekili İzzet	8	sekizdir.
32	Karacaviran	„	Mevlüt oğlu Osman oğlu İbrahim çavuş	6	altıdır.
33	Gecik	„	Hacı Mustaaf oğulları ve müşterekleri	6	altıdır.
34	Karacaviran	„	Bekçi oğullarından Osman kerimesi Hediye	6	altıdır.
35	„	„	Şahabettin oğullarından Mehmet oğlu Ali	5	beştir.
36	„	„	Emlâki Milliye	5	beştir.
37	„	„	Ali bey	5	beştir.
38	„	„	Hacı Ali oğlu Ahmet	5	beştir.
39	„	„	Mustafa oğlu Fevzi	5	beştir.
40	„	„	Mustafa kerimesi Fatma	5	beştir.
41	„	„	Cil Ahmet oğullarından Mehmet kerimesi Refika	5	beştir.
42	„	„	Dede Çelebi oğullarından Ali oğlu Sadık	5	beştir.
43	„	„	Bekçi oğullarından Osman kerimesi Hediye	5	beştir.
44	„	„	Hacı Mehmet bey oğullarından Ali bey	5	beştir.
45	„	„	Deli Mustafa oğullarından Aacı oğlu Ahmet	5	beştir.
46	„	„	Seyit Mehmet oğullarından Ali oğlu Mehmet	5	beştir.
47	„	„	Mustafa kerimesi Fatma	4	dörttür
48	„	„	Mevlüt oğulalrından İbrahim oğlu Muharrem	4	„
49	„	„	Enver bey çiftliği erazisi	4	„
50	Gecik	Yeniler	Zeynel oğlu [illegible]met	8	sekizdir.
51	„	„	Mehmet oğlu [illegible]mış	8	„
52	„	„	Ömer oğlu Ahmet çavuş	8	„
53	„	„	Salih oğlu Mevlüt	8	„
54	„	„	Mehmet oğlu Feyzullah	8	„
55	„	„	Hâli arazi	8	„
56	„	„	Hâli arazi	8	„
57	„	„	Satılmış oğlu Sabri	8	„
58	„	„	Satılmış oğlu Sabri	8	„
59	„	„	Osman oğlu Hasan	8	„
60	„	„	Mehmet oğlu İbrahim	8	„
61	„	„	Hacı Mustaaf oğlu Muharrem	8	„
62	„	„	Ali oğlu Memiş	8	„
63	„	„	Hacı Mustafa oğlu Hüsnü	8	„
64	„	„	Hamza oğlu Muharrem	8	„
65	„	„	Ömer cavus oğlu Mehmet	8	„
66	„	„	Mustafa oğlu Bekir	8	„
67	„	„	Ahmet oğlu Ali	8	„
68	„	„	Sahabettin oğlu Ahmet	8	„
69	„	„	Mevlüt oğlu Hasan	8	„
70	„	„	Seyit Ahmet oğlu Muharrem	8	„
71	„	„	Hacı Mehmet oğlu Ali	8	sekiz kuruştur.
72	„	„	Osman oğlu Mehmet	8	„
73	„	„	Mehmet oğlu Sadullah çavuş	8	„
74	„	„	Ahmet oğlu Recep	8	„
75	„	„	Bekir oğlu Satılmış	8	„
76	„	„	İbrahim oğlu Mehmet	8	„
77	„	„	Dede oğlu Ali	8	„
78	„	„	Hâli arazi	8	„
79	„	„	Hasan oğlu Ömer	8	„
80	„	„	Tevfik oğlu Mehmet	8	„
81	„	„	Tevfik oğlu Mehmet	8	„
82	„	„	İsmail oğlu Mehmet	8	„
83	„	„	Dede oğlu Halil	8	„
84	„	„	Ahmet çavus oğlu Ali	8	„
85	„	„	Ahmet oğlu İzzet	8	„
86	„	„	Hamza oğlu Muharrem	8	„
87	„	„	İsmail oğlu Mehmet	8	„
88	„	„	Baba Zati oğlu Ali veresesi	8	„
89	„	„	Mevlüt oğlu Seyit Ahmet	8	„
90	„	„	Hâli erazi	8	„
91	„	„	Mustaaf oğlu Ömer	8	„
92	„	„	Osman oğlu Sadık	8	„
93	„	„	Dede oğlu Osman	8	„
94	„	„	Dede oğlu Osman	8	„
95	„	„	Veli oğlu Ahmet	8	„
96	„	„	İskender oğlu Mehmet çavuş	8	„
97	„	„	Ömer oğlu Mustafa	8	„
98	„	„	Mehmet oğlu İbrahim	8	„
99	„	„	Satılmış oğlu İsmail	8	„
100	„	„	Ahmet oğlu Osman	5	Beş „
101	„	„	Hacı Mustafa oğullarından Muharrem	7	yedidir.
102	„	„	Dede oğlu Halil Ahmet oğlu İzzet	4	dörttür.
103	„	„	Ahmet oğlu Recep	Maktuan (250) lira. İki yüz elli liradır.	
104	Diyanet işleri Reisi ve Tahsildar zade Osmana aid değirmen yeri				

1—620

YENİ SİNEMALAR HALK

BUGÜN BU GECE

ZİGFELD

Yıldızlar Kıralı

Wilyam Powel — Myrna Loy

Virjinia Burce

Şimdiye kadar görülmemiş bir lüks ve ihtişam işinde binbir güzelliklerle dolu şahane bir eser.

Ayrıca: EKLER DÜNYA HABERLERİ

BU GECE

Bir yıldız doğuyor

Baş rolde: JOSEPH SCHMİDT

Kuvvetli mevzuu, tatlı şarkılarile senenin en güzel eserlerinden biridir.

İlâveten: En yeni dünya haberleri

BUGÜN GÜNDÜZ

Matinelerde son defa olarak

MACAR RAPSODİSİ